

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi
Sumqayıt şəhər S.Vurğun adına Mərkəzi kitabxana

T Ə Q V I M
2023-cü il yubiley ili olan
Qarabağ müharibəsinin sumqayıtlı şəhidləri
(1992-2021)

Я 2
T

Təqvim üçün materialları S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın əməkdaşları R.Həsənova, E.Şahbazova, Z. Hüseynova və G.Hüseynovadan ibarət işçi qrupu tərəfindən hazırlamışdır.

Təqvim: 2023-cü ildə yubiley ili olan Qarabağ müharibəsinin sumqayıtlı şəhidləri (1992-2021) / Tərtibçilər: R.Həsənova, E.Şahbazova, Z. Hüseynova və G.Hüseynova.– Sumqayıt, 2022.– 52 s.

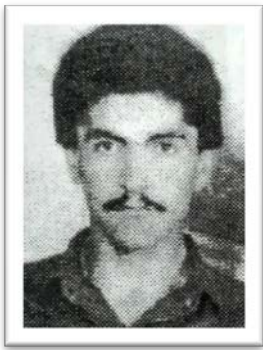
Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Bayramov Akif Sarı oğlunun (01.01.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi	2
Bayramov Səbahəddin Fazil oğlunun (01.01.1973-04.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	2
Qaybəliyev Rəfael Abbasəli oğlunun (01.01.1968-10.12.1992) anadan olmasının 55 illiyi	3
Vəliyev Elçin Əhməd oğlunun (01.01.1973-06.03.1994) anadan olmasının 50 illiyi	3
Salmanov Fərrux Firudin oğlunun (03.01.1973-1992) anadan olmasının 50 illiyi	3
Heydərov İlham Xansuvar oğlunun (04.01.1968-10.09.1989) anadan olmasının 55 illiyi	4
Quliyev Elman Qubad oğlunun (13.01.1963-04.04.1992) anadan olmasının 60 illiyi	4
Namazov Nurəddin Nəriman oğlunun (23.01.1973-17.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	5

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Dadaşov Rəhim Möhübbət oğlunun (07.01.2003-24.12.2020) anadan olmasının 20 illiyi	5
Əliyev Sərxan İslam oğlunun (16.01.1998-08.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	6

Bayramov Akif Sarı oğlu (1968-1994)

Bayramov Akif Sarı oğlu yanvarın 1-də Ermənistan Respublikasının Yanıqpəyə kəndində dünyaya göz açmışdır. 14 yaşı olanda ailəsilə birgə Sumqayıta köçür. Akif Bayramov 1993-cü ildə Sumqayıtda 2 saylı Tikinti Trestində çalışmağa başlayır. O, qısa müddətdə kollektivin hörmətini qazanmış, işinə daha da yaxından bağlanmışdır. O, 1993-cü ilin əvvəllərində könüllü olaraq Milli Orduya yazılır və döyüş bölgəsinə yollanır. Onun ilk döyüş yolu Füzulidən başlayır. Döyüşlərdə xüsusilə fərqlənən və düşmənin itkilər yaşadan Akif xeyli erməni cəlladını yox etmiş, qulluq etdiyi bataloyna layiqli əsgər olmuşdur. Akif Sarı oğlu Bayramov 1994-cü ildə elə Füzuli ətrafında gedən döyüşlərdə çox ağır yaralanır. Onu xilas etmək heç cür mümkün olmur. Şəhid Akif Bayramov Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunur. O, evli idi. Ceyhun və Xəyal adlı iki oğlu ondan sonra yadigar qaldı.

Ədəbiyyat:

Bayramov Akif Sarı oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S. 144.

Bayramov Səbahəddin Fazil oğlu (1973-1994)

Bayramov Səbahəddin Fazil oğlu yanvarın 1-də Qubadlı rayonunun Dondarlı kəndində dünyaya göz açmışdır. Orta təhsilini Dondarlı kənd məktəbində almışdır. Səbahəddin Bayramov 1991-ci ilin iyununda Sovet Ordusu sıralarında hərbi xidmətə çağırılmışdır.

Respublikamız müstəqillik əldə etdikdən sonra Vətənə qayıtmış, döyüş bölgələrinə yola düşmüşdür. O, Laçın, Zəngilan və Ağdam bölgələrində döyüşlərdə iştirak etmiş, fədakarlıq göstərmişdir. Səbahəddin Bayramov 1994-cü il yanvarın 4-də Ağdamın Güllücə kəndində gedən döyüşlərdə ağır yaralanmış, şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Bayramov Səbahəddin Fazil oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat: **Bayramov Səbahəddin Fazil oğlu** // Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı. - Nurlan, 2003. - S. 14

Qaybəliyev Rəfael Abbasəli oğlu
(1968-1992)

Yanvarın 1-də Qubadlı rayonunun Cibihli kəndində anadan olmuşdur. 1975-85-ci illərdə Cibihli kənd məktəbində orta təhsil almışdır. O, əmək fəaliyyətinə Bakı şəhərində başlamışdır. 1989-cu ilin dekabr ayında Bakı istehsalat korpusunda işə düzəlmişdir. Rəfael Qaybəliyev sonralar öz taleyini Sumqayıta bağlamış, 3 saylı evtikmə kombinatında çalışmışdır. Qubadlıda gedən döyüşlər onu çox narahat edirdi. Könüllü olaraq ordu sıralarına yazılmışdır. 1992-ci il dekabrın 10-da Qubadlı uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Məzarı Qubadlı rayonundadır.

Ədəbiyyat:

Qaybəliyev Rəfael Abbasəli oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı

Vəliyev Elçin Əhməd oğlu
(1973-1994)

Vəliyev Elçin Əhməd oğlu yanvarın 1-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1981-1991-ci illərdə Sumqayıtdakı 16 saylı orta məktəbdə təhsil almışdır. 1991-ci ildə Tallindəki hərbi ali məktəbə daxil olmuşdur. 1993-cü ildə həmin məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirən gənc leytenant Elçin Vəliyev təyinatını doğma Azərbaycana almış, "N" hərbi hissəsində taqım komandiri vəzifəsində çalışmışdır. Burada o, əsgərləri hərbi texnikanın sirlərini öyrətmiş, gəncləri mənəvi və fiziki cəhətcə döyüşə hazırlamışdır. Leytenant Elçin Vəliyev 1994-cü ilin yanvar ayında öz dəstəsilə Füzuli bölgəsinə yola düşmüş, cəbhədə bir çox uğurlu döyüşlərdə iştirak etmiş, yağı düşməndən torpaqlarımızın azad edilməsində fəallıq göstərmişdir. Elçin Vəliyevin rəhbərlik etdiyi dəstə 1994-cü ilin martın əvvəllərində Kəlbəcər rayonuna göndərilmişdir. Leytenant Elçin Vəliyev 1994-cü ilin martın 6-da Ömərdağ yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuşdur. Elçin Əhməd oğlu Vəliyevin məzarı Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanındadır.

Ədəbiyyat:

Vəliyev Elçin Əhməd Oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 153.

Salmanov Fərrux Firudin oğlu
(1973-1992)

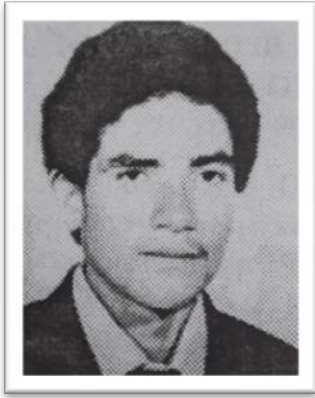

Salmanov Fərrux Firudin oğlu yanvarın 3-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Sumqayıtdakı 31 saylı Orta məktəbin 8-ci sinfini bitirdikdən sonra 49 saylı texniki peşə məktəbində təhsil almış, krançı peşəsinə yiyələnmişdir. Fərrux Salmanov aktyor olmaq, xalqın hörmət və rəğbətini qazanmaq, maraqlı rollarda çıxış etmək arzusu ilə yaşayırdı. Bu arzu onu Azərbaycan İncəsənət İnstitutuna gətirib çıxarmışdır. Qarabağ müharibəsi başlayan zaman Fərrux rabitə batalyonunun tərkibində Talış, Maqadiz və sair yaşayış məntəqələrinin azad edilməsində fəal iştirak etmişdir. Fərrux Salmanov hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən ağır yaralanmış və qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat:

Salmanov Fərrux Firudin oğlu // Veysəlli, Əşrəf. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab. - Sumqayıt. : - 1998. - S.64.

Heydərov İlham Xansuvar oğlu
(1968-1989)

Heydərov İlham Xansuvar oğlu yanvarın 4-də Qubadlı rayonunun Seytas kəndində anadan olmuşdur. 1975-85-ci illərdə qonşu Şurnuxu kənd orta məktəbində təhsil almış, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. İlham Heydərov hərbi qulluğu başa vurub evə snayperçi kimi qayıdanda Azərbaycan üçün artıq qara günlər başlamışdı. Az keçmir ki, İlham Heydərov ətrafına bir neçə gənci toplayaraq könüllü şəkildə döyüş bölgəsinə yollanır. O, 1989-cu il sentyabrın 10-da Məzrə kəndi ətrafında gedən döyüşlərdə əsl qəhrəmanlıq göstərmişdi. O, kəndə qəfil hücum edən erməni cəlladlarından beşini yerə sərmış, xeyli hərbi texnikanı sıradan çıxarmışdı. Qeyri-bərabər bu döyüşdə İlham ağır yaralanmış və qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. İlham Heydərov 1989-cu ilin sentyabrında Qubadlı rayonunun Seytas kəndindəki İmamzadə qəbiristanlığında dəfn edilmişdir. Heydərovlar ailəsi Sumqayıt şəhərində yaşayır. İlham Heydərov subay idi.

Ədəbiyyat:

Heydərov İlham Xansuvar oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.15.

Quliyev Elman Qubad oğlu
(1963-1992)

Quliyev Elman Qubad oğlu 1963-cü il yanvarın 13-də Füzuli rayonunun Hoğa kəndində anadan olmuşdur. Elman orta təhsilini Hoğa həndində almış Bakı Maliyyə Kredit Texnikumunda təhsilini davam etdirmişdir. Bu vaxtlar erməni quldurları Füzuli rayonunun ətraf kəndlərini atəşə tuturdular. Erməni faşistlərinin basqınlarının qarşısını almaq üçün ilk özünümüdafiə dəstələri təşkil edilirdi. Hoğa kəndində belə dəstələrin təşkilatçılarından biri də Elman Quliyev oldu. Bir çox uğurlu əməliyyat keçirən Elman Quliyev 1992-ci il aprelin 4-də növbəti əməliyyatı həyata keçirərkən ağır yaralanmış, şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Məzarı Bakının Şəhidlər Xiyabanındadır. Quliyevlər ailəsi Sumqayıt şəhərində yaşayır.

Ədəbiyyat:

Quliyev Elman Qubad oğlu //Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : ikinci kitab - Sumqayıt, 2000. -S.18.

Quliyev, Sübhan. Nəsillərə örnək ömür : Quliyev Elman Qubad oğlu //Sumqayıt. - 1997. - № 42. - S. 2.

Dəmirli, İ. Öz kəndinin qəhrəmanı: sumqayıtlı şəhid Elman Quliyev haqqında / İ. Dəmirli // Sumqayıt. - 1992. - 27 avqust.

Quliyev, Sübhan. Nəsillərə örnək ömür: şəhid Quliyev Elman haqqında / S. Quliyev // Sumqayıt. - 1997. - 11 oktyabr.

Şəhidlərimiz: sumqayıtlı şəhid Quliyev Elman Qubad oğlu haqqında//Sumqayıt.-2017. - 8aprel. - № 13. - S.3.

Namazov Nurəddin Nəriman oğlu
(1973-1994)

Namazov Nurəddin Nəriman oğlu yanvarın 23-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə 24 sayılı məktəbdə orta təhsil almış, texniki peşə məktəbini bitirmişdir. Çox keçmir ki, Santexnik Hissələri Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlayır. Sovet Ordusu sıralarında qulluq etdikdən sonra Vətənimizin müstəqilliyinə qovuşması ilə doğma respublikamıza qayıtmış, 1992-ci ilin avqustunda Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunda hərbi əməliyyatların yerinə yetirilməsində fəal iştirak etmişdir. Qanlı döyüşlər zamanı Nurəddin ağır yaralanır lakin bir müddət müalicə aldıqdan sonra döyüş meydanına geri dönür. Nurəddin sonralar Ağdamda, Füzulinin Əhmədbəyli, Qarabağ saxxozu, Kürdmahmudlu, Alxanlı, Qaraxanbəyli və Seyidəhmədli kəndlərində xüsusi igidlik nümayiş etdirmiş, düşmənin tank heyətini məhv edərək, tanklarını qənimət götürməyi bacarmışdır. O, 1994-cü il yanvarın 17-də Füzuli rayonunun Seyid Əhmədli kəndində növbəti əməliyyatların

birində ağır yaralanır və şəhid olur. Nurəddin Namazov Sumqayıtın Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunur. O, ölümündən sonra "Azərbaycan bayrağı" ordeni ilə təltif edilir. Nurəddin subay idi.

Ədəbiyyat:

Namazov Nurəddin Nəriman oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 125-126.

Musayev, Əlövsət. Qağayılar fəryad edirlər: Sumqayıtlı şəhid Namazov Nurəddin Nəriman oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1995.- 10 iyun. - № 23. - S.1.

Dadaşov Rəhim Möhübbət oğlu
(2003-2020)
(Əsgər)

Rəhim Möhübbət oğlu Dadaşov 7 yanvar 2003-cü ildə Sumqayıt şəhərində anadan olub. Əslən Zəngilan rayon Qıraq Müşlan kəndindəndir. Ailənin bir övladı olub. Uşaq vaxtından hərbiyə marağı olan Rəhim Naxçıvanda yerləşən Heydər Əliyev adına Hərbi liseyə daxil olur. Təhsili uğurla başa vuran gənc Rəhim əla qiymətlərlə oxuduğuna görə sənədləri rəhbərlik tərəfindən Heydər Əliyev adına Hərbi Akademiyaya göndərilir. Rəhim burada "Qırıcı sürücü" ixtisası üzrə təhsil alır. Rəhim Dadaşov 2021-ci ildə yanvar ayında hərbi xidmətə yola düşür.

23 dekabr 2021-ci il Laçın rayonu istiqamətində ermənilərin açdığı snayper atəşi nəticəsində hərbi qulluqçumuz əsgər Dadaşov Rəhim Möhübbət oğlu şəhid olub. Onun nəşi 24 dekabr 2021-ci ildə doğulub boya başa çatdığı Sumqayıt şəhərinə gətirilir və Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilir.

Ədəbiyyat:

Dadaşov Rəhim Möhübbət oğlu (əsgər) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 570-572.

İnternetdə:

<https://az.wikipedia.org/wiki/R%C9%99him-Dada%C5%9Fov>

Əliyev Sərxan İslam oğlu
(1998-2020)
(Əsgər)

Əliyev Sərxan İslam oğlu 1998- ci il yanvar ayının 16-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Sərxan orta təhsilini Sumqayıt şəhər “Təfəkkür” liseyində və 13 sayılı Tam Orta Məktəbdə almışdır. Uşaqlıqdan son dərəcə vətənpərvər ruhda böyüyən Sərxan hərbi xidmət müddəti 2016-cı il Aprel döyüşlərinə təsadüf edib. 2016-cı il aprel ayının 1-dən 2-sinə keçən gecə döyüşlər başlayan gündən Sərxan hərbi xidmətini başa vurana qədər düşmənlə üzbəüz, ön cəbhədə qulluq edib. General-mayor Polad Həşimovun ölüm xəbərini eşidən Sərxan qazi qardaşı İlhamla birlikdə Hərbi Komissarlığa gedərək cəbhəyə getməyə hazır olduqlarını bildiriblər. Vətən müharibəsi başlayan gündən Sərxan Əliyev Tərtərdə döyüşə başlayıb. Əla atıcı olan Sərxan könüllü olaraq Xüsusi Təyinatlı Dəstələrə qoşularaq ön cəbhəyə düşmən üzərinə gedib. Döyüşlər başlayanı bir an yoruldu deməyən, qəhrəmanlıqla döyüşən Sərxan Əliyev 2020-ci il oktyabrın 8-də şəhid olub. Əliyev Sərxan İslam oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib. Ölümündən sonra

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Vətən uğrunda”, “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

Ədəbiyyat :

Əliyev Sərxan İslam oğlu //Qələbə şəhidləri : II cild /tərt. edən : İ. Hüseynov. - Bakı: 2021. - S. 489-491.

Pərvanəyeva, Esmira.. Şəhid olmaq istəyən, balam : Əliyev Sərxan İslam oğlu haqqında //Günəş, Esmira. Səmaya məktublar. - Bakı : Orxan, 2022. - S. 94-95.

Fələk adlı zalımı : Əliyev Sərxan İslam oğluna həsr olunmuş şeir // Günəş, Esmira. Qürur yerimiz. - Bakı: Orxan, 2022. - S. 12-13.

Əliyev Sərxan İslam oğlu (Əsgər) // Hacıyeva,Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 294-298.

Birinci Qarabağ Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Bayramov Akif Rəvan oğlunun (10.02.1968-14.02.1994) anadan olmasının 55 illiyi	7
Abbasov İlqar Tofiq oğlunun (14.02.1973-16.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	7
Əzimov Novruz Ələsgər oğlunun (24.02.1953-21.06.1992) anadan olmasının 70 illiyi	8
Abbasov Şahin Şahbaz oğlunun (28.02.1973-19.11.1992) anadan olmasının 50 illiyi	8
Hüseynov Vüqar Qulu oğlunun (28.02.1973-20.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	8

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

İsmayılov Samir Xəliq oğlunun (05.02.1983-09.10.2020) anadan olmasının 40 illiyi	9
Cəbizadə Əbil Qadir oğlunun (26.02.1993-27.09.2020) anadan olmasının 30 illiyi	9

**Bayramov Akif Rəvan oğlu
(1968-1994)**

Bayramov Akif Rəvan oğlu 1968-ci il fevralın 10-da İmişli rayonunun Nurlu kəndində anadan olmuşdur. 1975-1985- ci illərdə Nurlu kəndində orta təhsil aldıqdan sonra Sumqayıt Şüşə Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1986-1988-ci illərdə Sovet Ordusu sıralarında qulluqdan sonra yenidən doğma Sumqayıt şəhərinə qayıtmışdır. Erməni faşistlərinin işğalçılıq siyasəti hamı kimi Akif Bayramovu da narahat etmişdi. O, 1993-cü ildə könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüş, Ağdam uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmişdir. Döyüşlərin birində Akif Bayramov ermənilərin iki tankını sıradan çıxarmış, xeyli canlı qüvvəsini məhv etmişdir. Akif Bayramov Kəlbəcər rayonunun Murovdağ döyüşlərində də iştirak etmiş, bir sıra uğurlu əməliyyatlarda qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Akif Rəvan oğlu Bayramov 1994-cü il fevralın 14-də Murovdağda gedən döyüşlərin birində ağır yaralanmış şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir.

Ədəbiyyat:

Bayramov Akif Rəvan oğlu //Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 73.

**Abbasov İlqar Tofiq oğlu
(1973-1994)**

Abbasov İlqar Tofiq oğlu fevralın 14-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1988-ci illərdə 17 sayılı orta məktəbdə səkkizillik təhsil almışdır. 7 sayılı Texniki Peşə Məktəbini bitirmişdir. İlqar Abbasov 1992-ci ilin yanvarın 16-da hərbi xidmətə yola düşmüş, bir neçə ay təlim keçmiş, müasir silahlardan sərrast atəş açmağın sirlərini öyrənmişdir. İ. Abbasov Füzuli rayonunun ətraf kəndlərini hiyləgər düşməndən azad etməkdə iştirak etmiş, İlqar Abbasov təcrübəli atıcı kimi Ağdam rayonuna göndərilmişdi. İlqar Tofiq oğlu Abbasov 1994-cü il yanvarın 16-da Ağdam rayonuna göndərilmişdir. O, bura da da ətraf kəndlərin qorunmasında nümunə göstərmişdir. İlqar Tofiq oğlu Abbasov 1994-cü il yanvarın 16-da Ağdam Güllücə kəndi ətrafında gedən döyüşlərdə ağır yaralanmış, şəhid olmuşdur. İlqar Abbasov Sumqayıt şəhidlər

Xiyabanında dəfn elmişdir. İlqar subay idi.

Ədəbiyyat:

Abbasov İlqar Tofiq oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 164.

**Əzimov Novruz Ələsgər oğlu
(1953-1992)**

Əzimov Novruz Ələsgər oğlu fevralın 24-də Ağdam rayonunun Qiyaslı kəndində anadan olmuşdur. 1960-70-ci illərdə Qiyaslı kəndində orta məktəbdə təhsil almış, 1972-74-cü illərdə keçmiş Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. O, 1975-1989-cu illərdə Özbəkistan Respublikasının Nəvai şəhərində yaşamış, sonralar isə ailə üzvəri ilə birlikdə Sumqayıt şəhərinə köçmüşdür. Novruz Əzizov 1992-ci il Xocalı hadisələri zamanı Sumqayıt hərbi komissarlığına müraciət etmişdir.

Onun döyüş yolu Goranboydan və Ağdərədən başlamışdır. O, burada bir sıra həlledici tapşırıqlar yerinə yetirmiş, düşmənin bir çox hərbi texnikasını sıradan çıxarmışdır. O, hər dəfə erməni faşistlərini silahdan keçirdikcə, onların hərbi texnikasını sıradan çıxardıqca özünün kiçik dəftərçəsində qeydlər aparırdı. 1992-ci ilin iyunun 21-də Ağdərə rayonunun Madagiz kəndində qanlı vuruşların birində Novruz Əzizov öz döyüş yoldaşları ilə birlikdə mühasirəyə düşür. İgid döyüşçü ustalıqla avtomatını işə salmış, mühasirəni yararaq yoldaşlarını xilas edə bilmişdir. Lakin qəfil

gələn güllə Novruz Əzimovdan yan keçməmiş və igid qəhrəmanı əbədiyyətə qovuşdurmuşdur. O, evli idi. Lalə adında qızı yadigar qalmışdır.

Ədəbiyyat:

Əzimov Novruz Ələsgər oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S.20.

**Abbasov Şahin Şahbaz oğlu
(1973-1992)**

Abbasov Şahin Şahbaz oğlu 1973-cü ilin fevralın 28-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Sumqayıt şəhər 15 saylı Orta Məktəbdə səkkizillik təhsil almış, sonar 41 saylı Texniki Peşə məktəbini bitirmişdir.

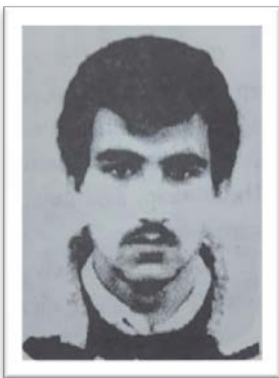
1992-ci ilin aprelində orduya çağırılmış, hərbi təlimdən sonra Tərtər rayonuna göndərilmişdir. Sərrast snayperçi Şahin düşməni aman vermir, onların hərbi texnikasını sıradan çıxarırdı. Təcrübəli atıcı kimi Şahin Abbasovu Ağdərə rayonuna göndərmişdilər. O, burada bir neçə ağır əməliyyatlarda fəal iştirak etmiş, ermənilərə zərbələr endirilməsində fərqlənmişdir. Şahin Abbasov 1992-ci il iyunun 19-da Ağdərə rayonunda gedən qanlı döyüşlərin birində ağır yaralanmış və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Şahin Abbasov Bakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Göstərdiyi qəhrəmanlığa görə 1992-ci il noyabrın 19-da Azərbaycan Respublikası

Prezidentinin sərəncamı ilə Fəxri Fərmana layiq görülmüşdür.

Ədəbiyyat:

Abbasov Şahin Şahbaz oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - 33.

**Hüseynov Vüqar Qulu oğlu
(1973-1992)**

Fevralın 28-də Sumqayıt şəhərində dünyaya göz açmışdır. 1980-1988-ci illərdə Sumqayıtdakı 27 saylı orta məktəbdə səkkizillik təhsil almış, 49 saylı texniki-peşə məktəbində tornaçı sənətinə yiyələnmiş, "Azərboru" istehsalat birliyinə çalışmışdır. O, 1992-ci ilin aprel ayının 28-də cəbhəyə yola düşmüş, Gəncə şəhərində hərbi polis batalyonunda qulluq etmişdir. Vüqar Hüseynov Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə məharətlə vuruşmuş, əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. 1992-ci ilin avqust ayında Vüqar Hüseynovun döyüşdüyü dəstə Ağdərə rayonunun Aterk kəndi uğrunda gedən qeyri-bərabər vuruşlarda qəflətən mühasirəyə düşmüşdür. O, son damla qanınadək avtomatı yerə qoymamış, xeyli erməni faşistini yerə sərmiş, ələ keçməmək üçün axırıncı gülləsini öz köksünə sıxmış, şəhidlik zirvəsinə qəhrəmancasına fəth etmişdir. Vüqar Qulu oğlu Hüseynov 1992-ci ilin avqustun 20-də Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Hüseynov Vüqar Qulu oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1988. - S. 40.

İsmayilov Samir Xaliq oğlu

(1983-2020)

(Kapitan)

İsmayilov Samir Xaliq oğlu fevralın 5-i 1983-cü ildə Sumqayıt şəhərində anadan olub. 2000-ci ildə Cəmişid Naxçıvanski adına hərbi liseyi, 2004-cü ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin Quru Qoşunları fakültəsini və "Zabit ixtisas kursun"nu bitirmişdir. Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Samir İslamov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Tərtər rayonunun Talış qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Samir İslamov oktyabrın 9-da Talış döyüşləri zamanı şəhid olub. Sumqayıt şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Samir İsmayilov göstərdiyi xidmətlərə görə sağlığında və ölümündən sonra bir sıra medallara layiq görülmüşdür.

(26.06.2018) — "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medalı

(15.12.2020) — "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)

(29.12.2020) — "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

İsmayilov Samir Xaliq oğlu // Vətən müharibəsi şəhidləri: Azərbaycan Ordusunun şəhid zabit və gizirləri: birinci kitab. - Bakı. - 2021. - S.392.

Cəbizadə Əbil Qadir oğlu

(1993-2020)

(Əsgər)

Əbil Cəbizadə 26 fevral 1993-cü ildə Sumqayıt şəhərində dünyaya göz açmışdır. 2000-ci ildə Sumqayıt şəhərinin Corat qəsəbəsində yerləşən 7 nömrəli tam orta məktəbin birinci sinfinə daxil olmuşdur. 2011-ci ildə əla qiymətlərlə məktəbi bitirən Əbil həmin ildə də Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Texnologiya və Dizayn fakültəsinə daxil olmuşdur. 2015-ci ilə qədər burada "Çox işlənən malların texnologiyası və dizaynı" ixtisasında təhsil almışdır. Universiteti bitirdikdən sonra Əbil Cəbizadə hərbi xidmətə yollanmışdır. Silahla mükəmməl davranışına görə baş atıcı vəzifəsinə təyin olunmuşdur. Bir əsgər olaraq Əbil Aprel döyüşlərində də iştirak etmiş, döyüş tapşırıqlarını böyük uğurla yerinə yetirmişdir. Bu döyüşlərdə göstərdiyi qəhrəmanlığa görə O, dəfələrlə fəxri fərmanlarla və təşəkkürnamələrlə təltif edilmişdir. 2016-cı ilin oktyabr ayında hərbi xidmətini başa vurmuşdur.

Əbil Cəbizadə 2020-ci ilin 21 sentyabrında "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" və "Səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik haqqında" Azərbaycan Respublikasının

Qanununa müvafiq olaraq təlim və məşq toplantısına çağırılmışdır.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Əbil Cəbizadə 2020-ci il sentyabrın 27-dən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində iştirak etmişdir. Cəbrayılın və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. Xudafərin körpüsünün azad olunmasında böyük şücaət göstərmişdir. Ailəsi ilə sonuncu dəfə 12 oktyabrda əlaqə saxlayan Əbil Cəbizadə 14 oktyabr 2020-ci ildə Xocavənd rayonunun Zoğalbulaq kəndi istiqamətində gedən döyüşlərdə döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən şəhid olmuşdur.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Əbil Cəbizadə ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edildi. Azərbaycanın Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidliyi və şücaəti nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Əbil Cəbizadə ölümündən sonra "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi. Azərbaycanın Füzuli rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidliyi və şücaəti nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24.06.2021-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Əbil Cəbizadə ölümündən sonra "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi.

Ədəbiyyat:

Həmidov İzzət Rövşən oğlu (əsgər) // Aygün Hacıyava. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 255-258.

İnternetdə:

<https://az.wikipedia.org/wiki/%C6%8Fbil-C%C9%99bizad%C9%99>

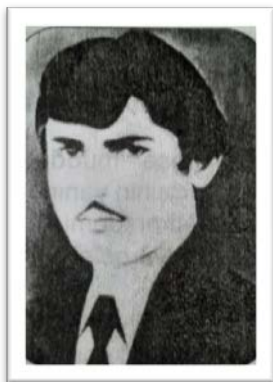
Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Əliyev İlham Əhməd oğlunun (01.03.1968-1992) anadan olmasının 55 illiyi	10
Bağırov Rahib Nüsrət oğlunun (07.03.1973-08.10.1992) anadan olmasının 50 illiyi	10
Hüseynov Balakəşi Rəhman oğlunun(11.03.1968-26.01.1992) anadan olmasının 55 illiyi	11
Camalov Ramiz Novruz oğlunun (15.03.1968-22.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	11
İsmayılov Sevdik Qabil oğlunun (18.03.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi.....	11
Orucov Bayram Əzizəğa oğlunun (22.03.1973-15.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	12

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Əbdürrəhmanlı Sabir Faiq oğlunun (09.03.1998-08.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	12
Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlunun(24.03.1988-01.11.2020) anadan olmasının 35 illiyi	13

Əliyev İlham Əhməd oğlu (1968-1992)

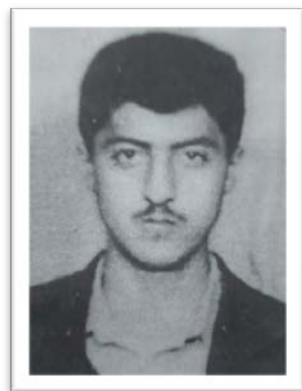
Əliyev İlham Əhməd oğlu 1968-ci ilin martın 1-də Qubadlı rayonunun Qarağaclı kəndində anadan olmuşdur. Orta təhsilini Qarağaclı kəndində almışdır. Sonra Sovet Ordusu sıralarında qulluq etdikdən sonra Sumqayıt Şüşə Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Erməni təcavüzü başlayanda ermənilərin bu işğalçılıq siyasətinə dözə bilməmiş 1992-ci ildə könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür.

İlham Əliyevin döyüş yolu doğma Qubadlıdan başlamışdır. O, rayonun kəndlərində hərbi əməliyyatların həyata keçirilməsində fəal iştirak etmiş sərrast snayperçi kimi ad çıxarmışdır. İlham Əliyev təcrübəli döyüşçü kimi Laçın döyüş bölgəsinə göndərilmiş, rayonun Fərəcan və Səliyan kəndlərinin düşməndən azad olunmasında fərqlənmişdir. O, 1992-ci ildə Laçın rayonunun Suarası kəndi uğrunda gedən qanlı döyüşlərdə ağır yaralanmış və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Məzarı Qubadlı rayonunu Qarağaclı kənd qəbiristanlığındadır.

Ədəbiyyat:

Əliyev İlham Əhməd oğlu // Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 18.

Bağırov Rahib Nüsrət oğlu (1973-1992)

Martın 7-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. O, orta təhsilini Sumqayıt şəhərinin 26 sayılı məktəbində başa vurmuşdur. 1991-ci ilin mayında orduya çağırılmışdır. Rahib Ukraynada əsgəri borcunu layiqincə yerinə yetirmişdir. 1992-ci ilin aprel ayında Rahib Vətənə qayıtmışdır.

1992-ci ilin iyun ayında o, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən mübarizəyə qoşulmuşdur. Rahibin döyüş yolu Füzuli rayonundan başlamışdır. Rahib 5 ay qəhrəmancasına vuruşduqdan sonra oktyabrın 8-də Füzuli ətrafında gedən döyüşlərin birində həlak olmuşdur. O, Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Bağırov Rahib Nüsrət oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli - Sumqayıt, 1998. - S.73.

Məmmədov T. Bacıların tək qardaşı: Bağırov Rahib Nüsrət oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1993. - 7 yanvar.

Hüseynov Balakişi Rəhman oğlu
(1968-1992)

Hüseynov Balakişi Rəhman oğlu 1968-ci il martın 11-də Qubadlı rayonunun Dəmirçilər kəndində dünyaya gəlmişdir.

Vətənpərvərlik hissi ilə ürəyi dolub daşan Balakişini digər əsgərlərdən fərqləndirən bu cəhət onun rota komandirliyinə qədər ucaldı. O ilk dəfə Əliyar Əliyevin yaratdığı kəşfiyyat qrupunda iştirak etmişdir. 1992-ci ildə Qubadlı rayonunda yaradılmış rayon ərazi müdafiə batalyonuna rota komandiri təyin olunmuşdur. Balakişinin Yazı düzündən başlayan döyüş yolu Əyin, Çardaqlı, Tərəvlu, Seytac, Novlu, Əliquluuşağı kəndlərindən keçmişdir. Laçın, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl, Zəngilan, Ağdam bunların hamısında Balakişinin döyüş izləri var. Qubadlı rayonu işğal olunanda Balakişi 116 nəfərlik rotası ilə bir çox kənd əhalisinin həyatını xilas edə bildi. Balakişinin nöbəti döyüş yolu Ağdam oldu. Ağdamın Güllücə kəndində gedən döyüşlərdə rota komandiri ağır güllə yarası aldı. Yanvarın

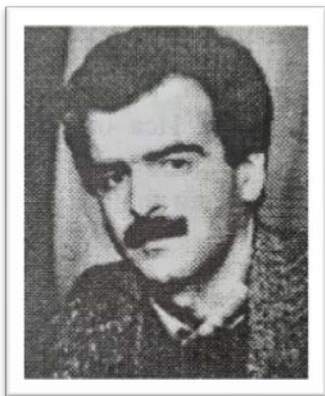
26-da igid Vətən oğlu dünyaya gözlərini əbədiyyən yumdu. Balakişinin məzarı Sumqayıtın Şəhidlər Xiyabanındadır.

Ədəbiyyat:

Sumqayıt. - 1992. - 26 fevral

Pirəsədlı, Kəmalə. Gedəndə demişdiki: Hüseynov Balakişi Rəhman oğlu // Sumqayıt. - 1994. - 26 fevral. - №12. - S. 2.

Camalov Ramiz Novruz oğlu
(1968-1994)

Camalov Ramiz Novruz oğlu martın 15-də Qərbi Azərbaycanın Zəngəzur mahalının Qafan şəhərində dünyaya göz açmışdır. 1988-ci ildən ermənilərin azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasətinə məruz qalan ailə Sumqayıta pənah gətirmiş, burada məskunlaşmışdır. 1988-ci ildən 1994-cü ilə qədər Sumqayıt Boruyayma Zavodunda işləmiş, 1994-cü ilin yanvar ayında Vətənin müdafiəsinə yollanmışdır. Cəbhədə olduğu dövrdə Kəlbəcər və Murovdag döyüşlərində şücaət göstərmişdir. 1994-cü il aprelın 22-də Füzuli bölgəsində gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Onun məzarı Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanındadır. Ramiz evli idi. İki qız övladı Sumqayıtda yaşayır.

Ədəbiyyat:

Ağayev Yaşar İsa oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 160.

İsmaylov Sevindik Qabil oğlu
(1968-1994)

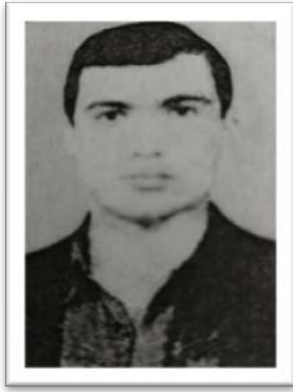

İsmaylov Sevindik Qabil oğlu martın 18-də Füzuli rayonunun Xatınbulaq kəndində, səkkiz bacının bir qardaşı olan Sevindik dünyaya gəlişi ilə böyük bir ailəyə sevinc gətirir. Sevindik orta təhsilini Füzuli rayonunun Qarakol kənd məktəbində başa vurur. Daha sonra Sumqayıta gələn Sevindik Elektrik Quraşdırma İdarəsində əmək fəaliyyətinə başlamış və 1986-1988-ci illərdə Polşada hərbi xidmətdə olmuşdur. Ordudan tərxisdən sonra yenidən Sumqayıta qayıdan Sevindik Kəlbəcərin işğalından sonra könüllü olaraq orduya yollanır. 1993-cü ildən Zəngilan, Qubadlı, Goranboy, Tərtər və Füzuli rayonlarının qaynar döyüş bölgələrində qəhrəmanca döyüşür. Füzuli rayonunun müdafiəsində xüsusi fəallıq göstərən Sevindik ağır yaralanır. Dostu Təyyarın qollarında can verən Sevindik son sözləri belə olur: "Oğlum Mehdi sizlərə tapşırıram..."

Ədəbiyyat:

İsmaylov Sevindik Qabil oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 183.

**Orucov Bayram Əzizağa oğlu
(1973-1992)**

Orucov Bayram Əzizağa oğlu 1973-cü ilin martın 22-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1988-ci illərdə 1 saylı İnternat Məktəbində səkkizillik təhsil aldıqdan sonra bir müddət tikintidə işləmiş, daha sonra Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Türkmənistanın Permiz şəhərində hərbi qulluqda olarkən erməni işğalı haqqında məlumat almış, hərbi xidməti yarımçıq qoyaraq Vətənə qayıtmışdır. O, könüllü olaraq Dağlıq Qarabağın döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür. Onun döyüş yolu Şuşa şəhərindən başlamışdır. Bayram Orucov Laçında, Turşsuda, Ağdamda olmuş, torpaqların qorunmasında qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdir.

Bayram Orucov 1992-ci ilin avqustun 15-də Ağdamın Yenikənd kəndi uğrunda gedən qanlı döyüşlərin birində ağır yaralanmış, xeyli qan itirərək şəhid olmuşdur. 1992-ci il avqustun 19-da Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

**Əbdürrəhmanlı Sabir Faiq oğlu
(1998-2020)
(MAHHXHQ, Çavuş)**

Sabir Əbdürrəhmanlı 1998-ci il martın 9-da Sumqayıt şəhərində anadan olub. Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının çavuşu olan Sabir Əbdürrəhmanlı 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sabir Əbdürrəhmanlı oktyabrın 8-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Sumqayıt şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Sabir Əbdürrəhmanlı ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edildi.

Azərbaycanın Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidliyi və şücaəti nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Sabir Əbdürrəhmanlı ölümündən sonra "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi. Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidliyi və şücaəti nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 29.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Sabir Əbdürrəhmanlı ölümündən sonra "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi. Azərbaycanın Füzuli rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılan döyüş əməliyyatlarına qatılaraq şəxsi igidliyi və şücaəti nümayiş etdirdiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24.06.2021-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Sabir Əbdürrəhmanlı ölümündən sonra "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edildi.

- (15.12.2020) — "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)
- (24.12.2020) — "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)
- (29.12.2020) — "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)
- (24.06.2021) — "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

Əbdürrəhmanlı Sabir Faiq oğlu (MAHHXHQ, Çavuş) // Hacıyeva, Aygün. Seçilmişlər., Sumqayıt: Azəri, 2021.- S.206-210

Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlu
(1988-2020)
Kapitan-leytenant)

Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlu 24 mart 1988-ci il martın 24-də Qubadlı rayonunun Əliquluşağı kəndində anadan olub. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsində xüsusi xidmətlərinə və işğal olunmuş ərazilərin azad olunması zamanı düşmənin məhv edilməsi üzrə qarşıya qoyulmuş döyüş tapşırığını yerinə yetirən zaman göstərdiyi qəhrəmanlıq nümunəsinə görə, həmçinin hərbi qulluq vəzifəsini yerinə yetirən zamanı igidliyin və mərdliyin nümayiş etdirilməsinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 09.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Fərrux Həşimov "Qarabağ" ordeni ilə təltif edildi. Azərbaycan Ordusunun Hərbi Dəniz Qüvvələrinin "Su Altı Hücüm" (SAH) Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin kapitan-leytenantı olan Fərrux Həşimov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın, Füzulinin, Qubadlının və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Fərrux Həşimov noyabrın 1-də Xocavənd rayonunun Qırmızı Bazar istiqamətində gedən döyüşlər zamanı şəhid olub. Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Ailəli idi iki övladı yadigar qaldı. Fərrux Həşimov göstərdiyi xidmətlərə görə sağlığında və ölümündən sonra bir sıra medallara layiq görülmüşdür.

- (26.06.2008) — "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 90 illiyi" yubiley medalı
- (26.06.2013) — "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi" yubiley medalı
- (26.06.2016) — III dərəcəli "Qüsursuz xidmətə görə" medalı
- (26.06.2018) — "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medalı
- (09.12.2020) — "Qarabağ" ordeni (ölümündən sonra)
- (15.12.2020) — "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)
- (24.12.2020) — "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)
- (25.12.2020) — "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)
- (25.12.2020) — "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)
- (29.12.2020) — "Qubadlının azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlu // Vətən müharibəsi şəhidləri: Azərbaycan Ordusunun şəhid zabit və gizirləri: birinci kitab.- Bakı. - 2021. - S.168-169.

Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlu (Kapitan-leytenant) // Hacıyava , Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 412-416.

İnternetdə:

<https://memorial.az/az/qehremanlarimiz/363>

<https://az.wikipedia.org/wiki/F%C9%99rrux-H%C9%99%C5%9Fimov>

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Kərimov Rövşən Ağabala oğlunun (03.04.1973-23.09.1993) anadan olmasının 50 illiyi	14
Osmanov Amil Oktay oğlunun (05.04.1963-26.01.1994) anadan olmasının 60 illiyi	14
Səlimxanov Səyad Sərdar oğlunun (14.04.1968-07.05.1994) anadan olmasının 55 illiyi	15
Tahirov Rəşid İmran oğlunun (15.04.1973-06.08.1993) anadan olmasının 50 illiyi	15
İsmayılov Yaqub Aydın oğlunun (26.04.1968-19.01.1994) anadan olmasının 55 illiyi	15

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Allahyarov Vüsal Şakir oğlunun (22.04.1988-06.11.2020) anadan olmasının 35 illiyi	16
---	----

**Kərimov Rövşən Ağababa oğlu
(1973-1993)**

Kərimov Rövşən Ağababa oğlu Aprelin 3-də Göyçay rayonunun Bəydvöl kəndində anadan olmuşdur. 1981-1988-ci illərdə Sumqayıt şəhərindəki 28 saylı orta məktəbdə səkkizillik təhsil almışdır. O, 1988-ci ildə Sumqayıtdakı 7 saylı texniki peşə məktəbinə daxil olmuş, 1991-ci ildə həmin məktəbi müvəffəqiyyətlə başa vurmuş, elektrik qaz qaynaqçısı peşəsinə yiyələnmişdir. Rövşən Kərimov 1992-ci ildə aprel ayının 22-də Gəncə şəhərində hərbi qulluğa başlamış, Dağlıq Qarabağın Ağdərə rayonunda bir neçə dəfə düşmənlə üz-üzə gəlmiş, erməni faşistlərinə qarşı ağır döyüşlərdə fəal iştirak etmişdir. Komandanlığın əmri ilə Rövşən Kərimovun qulluq etdiyi batalyon Sumqayıt şəhərinə gətirilmişdir. Rövşən Ağababa oğlu Kərimov sentyabr ayının 23-də öz xidməti borcunu yerinə yetirərəkən "Sapı özümüzdən olan baltalar" tərəfindən şəhid olmuşdur. Rövşən Kərimov Sumqayıt şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Vətən sizi unutmayacaq: Kərimov Rövşən Ağababa oğlu haqqında // Sumqayıt. -1993. -2 oktyabr.- № 68.- S. 2

Kərimov Rövşən Ağababa oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 97.

**Osmanov Amil Oktay oğlu
(1963-1994)**

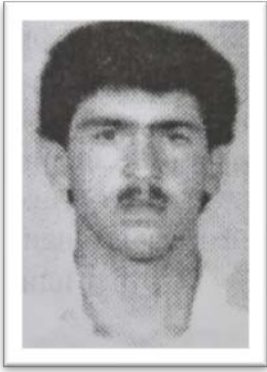

Osmanov Amil Oktay oğlu aprelin 5-də Kürdəmir rayonunun Qarasaqqal kəndində dünyaya göz açmışdır. Kürdəmirdə 115-saylı Texniki Peşə Məktəbində qaynaqçı peşəsinə yiyələnən Amil Sovet Ordusu sıralarında Vornej vilayətində hərbi qulluqda olmuşdur. Hərbi xidmətdən sonra Sumqayıtda 12-saylı Dəmir-Beton Məmulatları Zavodunda işləməyə başlamışdır. Erməni qəsbkarlarının amansız vəhşiliklərinə tab gətirməyən Amil 1993-cü il oktyabr ayında döyüş bölgəsinə yollanır. Onun döyüş yolu Ağdam və Füzuli bölgələrindən keçmişdir. Amil 26 yanvar 1994-cü ildə Füzulidə Seyidəhmədli kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. Sumqayıtın Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, evli idi. Onun övladları Sumqayıt şəhərində yaşayır.

Ədəbiyyat:

Osmanov Amil Oktay oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 201.

Səlimxanov Səyad Sərdar oğlu
(1968-1994)

Səlimxanov Səyad Sərdar oğlu aprelin 14-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1978-1984-cü illərdə orta təhsil almış, Azərbaycan Politeknik İnstitutunu bitirmiş daha sonra Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Əmək fəaliyyətinə Sumqayıtın Xovlu İplik Zavodunda başlamışdır. Erməni faşistlərinin işğalçılıq siyasətini heç cür həzm edə bilməyən Səyad 1993-cü ilin oktyabr ayında könüllü olaraq Sumqayıt Hərbi Komissarlığına müraciət edir və döyüşmək istədiyini bildirir. Səyad hələ Almaniyada hərbi xidmətdə olarkən tank əleyhinə bölgədə qulluq etmiş, müasir texnikanın sirlərinə yaxından bələd olmuşdu. Mühəribə bölgəsində bu hərbi sirlərdən məharətlə istifadə edən Səyad döyüşlərin birində 5 erməni əsgərini və tankını məhv edir. Bu döyüş təəssürləri ilə anasına məktub yazan Səyad belə deyirdi: “Ana düşmən çox zəyifdir. Bir az hücumla keçən kimi silahı atıb qaçır. Biz tezliklə qalib olacağıq!”. Ancaq çox heyif ki, o, bu günləri görə bilmir. 1994-cü il may ayının 7-də Tərtər ətrafında gedən döyüşlərin birində Səyad ağır

yaralanır və şəhid olur. Səyad Səlimxanov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Səlimxanov Səyad Sərdar oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 170.

Tahirov Rəşid İmran oğlu
(1973-1993)

Tahirov Rəşid İmran oğlu 1973-cü il aprelin 15-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Rəşid 13 və 30 sayılı məktəblərdə orta təhsil almışdır. Rəşid Tahirov Ukrayna Respublikasında hərbi xidmətdə olarkən Azərbaycanın müstəqilliyi barədə şad xəbər eşitmiş, doğma respublikamıza qayıtmışdır. O, beş aylıq təlimlərdən sonra döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür. Rəşid Tahirovun Füzuli rayonunun yaşayış məntəqələrinin qorunmasında xidmətləri böyükdür. Təkcə Horadiz kəndində bir əməliyyatda düşmənin yük maşını və tankını sıradan çıxarmış, 12 nəfər döyüşçüsünü məhv etmişdir. Rəşid İmran oğlu Tahirov 1993-cü il avqustun 6-da Füzuli rayonunun Qaraməmmədli kəndində hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən başından ağır yaralanmış və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Rəşid Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Tahirov Rəşid İmran oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 51.

İsmayılov Yaqub Aydın oğlu
(1968-1994)

İsmayılov Yaqub Aydın oğlu Aprelin 26-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Sumqayıtda 9 və 28 sayılı orta məktəblərdə təhsil almışdır. 1985-ci ildə Xovlu-İplik fabrikində işə düzəlmişdir. 1986-1988-ci illərdə orduda qulluq etmişdir. Hərbi hissədən təxris olunduqdan sonra yenidən doğma kollektivə qayıtmışdır. 1993-cü ildə könüllü olaraq döyüş bölgələrini yola düşmüş, Ağdərə rayonunda bir çox kəndlərin azad edilməsində fəal iştirak etmişdir. Yaqubun qulluq etdiyi batalyon dağıldıqdan sonra o, Sumqayıta qayıtmışdır. Yaqub İsmayılov 1994-cü ilin yanvarın 5-də yenidən ordu sıralarında qulluq etməyə başlamış və Füzuli cəbhəsində bir sıra həlledici döyüşlərdə fəallıq göstərmişdir. 1994-cü ilin yanvarın 19-da Füzuli cəbhəsində hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Yaqub Aydın oğlu İsmayılovun məzarı Sumqayıtın Şəhidlər Xiyabanındadır. O evli idi, iki oğlu var.

Ədəbiyyat:

İsmayılov Yaqub Aydın oğlu //Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T.

Əliyev; Ə. Veysəli. - Sumqayıt, 1998. - S.170.

Quliyev, Sübhan. İki dost iki igid: İsmayılov Yaqub Aydın oğlu haqqında // Sumqayıt. - 21 fevral. - № 9. - S. 4.

Allahyarov Vüsal Şakir oğlu
(1988-2020)
(Baş çavuş)

Allahyarov Vüsal Şakir oğlu 1988-ci il aprelin 22-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Sumqayıt şəhər 9 saylı Tam Orta Məktəbi bitirmişdir. Müdafiə Nazirliyinin “N” saylı hərbi hissəsində hərbi xidmət keçmiş, 11 il Daxili Qoşunların XTD-də qulluq etmişdir. Türkiyədə komando, dalğıc, üzgüçülük, paraşüt kursunu uğurla bitirmişdir. Qırmızı beret imtahanını uğurla qazanıb. 10 il qüsursuz xidmətə görə prezident tərəfindən medalla təltif olunub. Azərbaycan Daxili İşlər Nazirliyinin baş çavuşu olan Vüsal Allahyarov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində Füzulinin və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Vüsal Allahyarov noyabrın 6-da Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. Ölümündən sonra göstərdiyi şücaətə görə Vüsal Allahyarov Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə

“Qarabağ” ordeni, “Vətən uğrunda”, “Füzulinin azad olunmasına görə” və “Şuşanın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub

Ədəbiyyat :

Allahyarov Vüsal Şakir oğlu //Qələbə şəhidləri : II cild /tərt. edən : İ. Hüseynov. - Bakı: 2021. - S. 199-200.

“Qarabağ” ordenli Allahyarov Vüsal Şakir oğlu (Baş çavuş)// Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər.-Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 464-468.

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Seyidov Məhərrəm Məcnun oğlunun (01.05.1963-01.05.1994) anadan olmasının 60 illiyi	17
Fərhadov Nəsir Xanəhməd oğlunun (22.05.1968-1993) anadan olmasının 55 illiyi	17
Adıyev Zakir Allahyar oğlunun (23.05.1973-1994) anadan olmasının 50 illiyi	18
Osmanov İlqar Əli oğlunun (25.05.1973-13.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	18
Məmmədov Vaqif Heybət oğlunun (00.05.1973-1992) anadan olmasının 50 illiyi	18

Seyidov Məhərrəm Məcnun oğlu (1963-1994)

Seyidov Məhərrəm Məcnun oğlu mayın 1-də Ermənistan Respublikasının Amasya rayonunun Əzizbəyov kəndində anadan olmuşdur. 1973-1983-cü illərdə Əzizbəyovda kənd məktəbində təhsil almış, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Sızran şəhərində hərbi sahə üzrə işləmişdir. O, sambo üzrə idman ustası idi. O, bir çox yarışlarda qalib gəlmiş, bir sıra medal və təltiflərə layiq görülmüşdür. Azərbaycanla Ermənistan arasında siyasi vəziyyət gərginləşəndə Məhərrəm də öz ailəsi ilə birgə Azərbaycana köçmüş, Sumqayıt şəhərində məskunlaşmışdır. Məhərrəm Seyidov çox keçmir ki, döyüş bölgəsinə yollanmaq üçün hərbi komissarlığa müraciət edir. Məhərrəm Tərtərin Qırmızıkənd kəndi ətrafında gedən döyüşlərdə batalyonun önündə gedərək, təpədən-dırnağa silahlanmış erməni döyüşçüsünün 20-dən çoxunu məhv edərək xeyli silah-sursat ələ keçirmişdir. Məhərrəm Seyidov 1994-cü il mayın 1-də, anadan olduğu gündə Tərtərin Qırmızıkənd kəndi ətrafında gedən növbəti döyüşlərin

birində ağır yaralanaraq şəhid olmuşdur. Məhərrəm Seyidov Bakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, ölümündən sonra “Azərbaycan Bayrağı” ordeni ilə təltif edilmişdir. O, evli idi. Özündən sonra 2 oğul övladı qaldı.

Ədəbiyyat:

Seyidov Məhərrəm Məcnun oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S. 155.

Fərhadov Nəsir Xanəhməd oğlu (1968-1993)

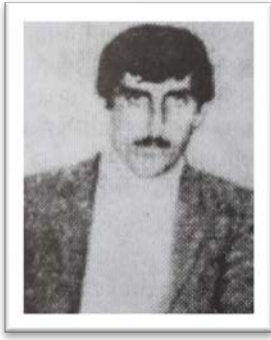

Fərhadov Nəsir Xanəhməd oğlu may ayının 22-də Qubadlı rayonunun Tarovlu kəndində anadan olmuşdur. 1975-1985-ci illərdə Tarovlu kəndə məktəbində təhsil almışdır. Fərhadovlar ailəsi Sumqayıt şəhərinə köçdükdən sonra Nəsir burada Texniki Peşə Məktəbini bitirmiş, daha sonra Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Dağlıq Qarabağda müharibə sədaları baş qaldıranda bir vətənpərvər kimi Nəsir də ordu sıralarına yazılmış və vətəni müdafiəsinə qoşulmuşdur. O, Ağdam rayonunun müdafiəsində yaxından iştirak etmiş, düşmənin işğalçı qüvvələrinin geri oturdulmasında xüsusi fəallıq göstərmişdir. Nəsir döyüş yoldaşlarından xüsusi atıcılıq istedadı ilə fərqlənirdi. Erməni qüvvələri 1993-cü ildə Ağdamın Şelli kəndinə qəflətən hücum keçəndə, gərgin mübarizə başladı. Qeyri-bərabər döyüşdə Nəsir ön sıralarda vuruşurdu. Düşmən cavab atəşi ilə susdurulsa da Nəsir ağır yaralanmışdı. Döyüş yoldaşlarının bütün cəhdlərinə baxmayaraq Nəsiri xilas etmək mümkün olmadı. Vətən bir mübariz oğlunu da itirdi. Nəsinin məzarı Sumqayıt Şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanındadır. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Fərhadov Nəsir Xanəhməd oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.96.

Adiyev Zakir Allahyar oğlu
(1970 - 1994)

Adiyev Zakir Allahyar oğlu mayın 23-də Sumqayıt şəhərində dünyaya göz açıb. Sumqayıtdakı 13 saylı məktəbdə orta təhsil almış 2 saylı Musiqi Məktəbində isə nəğara üzrə musiqi təhsili almış, Soltan Hacıbəyov adına Musiqi Texnikumunu bitirmişdir. Sovet Ordusu sıralarında xidmətdən sonra Səthiaktiv Maddələr Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Dağlıq Qarabağda vəziyyətin həddindən artıq gərginləşdiyi bir zamanda 1994-cü ilin yanvarına Zakir də könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yollanır. Onun döyüş yolu Kəlbəcər rayonun Yanşaq kəndindən başlayır. Zakir qorxmazlığı və cəsurluğu ilə tez bir zamanda yoldaşları arasında hörmət qazanır. Onun qorxmazlığı digər döyüş yoldaşlarını daha da ruhlandırır onlarda döyüş əzmi oyadırdı. O, istər döyüş əməliyyatlarında, istərsə də hücum da ön cərgədə gedir, düşməne sarsıdıcı zərbə endirirdi. Zakir 1994-cü ilin 27-də döyüşlərin birində ağır yaralı yoldaşını od-alovun

içindən çıxararkən düşmən gülləsinə tuş gəlir və şəhidliyə yüksəlir. Onu Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn edirlər. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Adiyev Zakir Allahyar oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 132.

Osmanov İlqar Əli oğlu
(1973-1993)

Osmanov İlqar Əli oğlu 1973-cü il may ayının 25-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Hacı Zeynalabdin qəsəbəsinə 6 saylı Tam Orta Məktəbdə orta təhsil almışdır. İlqar zərgərlik peşəsinə yiyələnmiş və bir müddət bu sənətdə işləmişdir.

Mənfur erməni millətçiləri rus şovnistlərinin dəstəyi ilə respublikamızın bəzi sərhəd rayonlarına hücumlar edir, vətənimizdə qeyri-bərabər döyüşlər gedirdi.

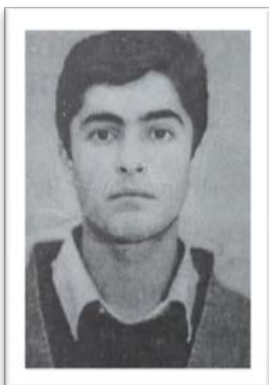
İlqar Osmanov 1991-ci ildə öz sevimli peşəsindən ayrılmış, könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür. O, döyüşlərin ən qaynar nöqtəsinə-Ağdam rayonuna getmiş, burada hərbi təlimlərdə iştirak etdikdən sonra gənc döyüşçü İlqar Qasimov öz əsgər yoldaşları ilə Ağdərə rayonuna göndərilmişdir. Qanlı döyüşlər gedən bu bölgədə İlqar bir neçə əməliyyatda fəal iştirak etmiş, düşməne ağır zərbələr endirilməsində fərqlənmişdir.

İlqar sonralar Gəncəyə göndərilmiş, ətraf yaşayış məntəqələrinin qorunmasında nümunə göstərmişdir. Lakin yenidən Dağlıq Qarabağın dilbər guşəsi olan Ağdərəyə qayıtmış və erməni işğalçılarına qarşı mübarizədə əsl qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdir. İlqar Osmanov 1993- cü ilin iyulun 13-də Ağdərədə gedən qanlı döyüşlərin birində itkin düşmüşdür.

Ədəbiyyat:

Osmanov İlqar Əli oğlu //Məmmədov, Məhəmməd və başq. Vətən mənə oğul desə...: III nəşr. - Bakı: 2021. - S. 121-122.

Məmmədov Vaqif Heybət oğlu
(1973-1992)

Məmmədov Vaqif Heybət oğlu may ayında Sumqayıtda anadan olmuşdur. 1980-ci ildə Sumqayıtdakı H. Aslanov adına orta məktəbin birinci sinfinə daxil olmuş və 1990-cı ildə həmin məktəbi bitirmişdir. Uşaqlıqdan hərbi olmaq arzusu ilə yaşayan Vaqif 1992-ci ilin iyun ayının 14-də həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış və Lənkərandakı H. Aslanov adına hərbi hissədə xidmət etməyə başlamışdır. Vaqif elə həmin il qaynar döyüş bölgələrinə yollanmış və torpaqlarımızın erməni işğalçılarından azad olunması naminə vuruşmağa başlamışdır. O, 1992-ci ildə Ağdərə rayonunun Varayaz kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə qovuşmuşdur. Vaqif Heybət oğlu Məmmədov Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Məmmədov Vaqif Heybət oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli - Sumqayıt, 1998. - S. 66.

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Piriyev Faiq Həbib oğlunun(12.06.1973-00.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	19
Vəliyev Əhməd Vəli oğlunun(22.06.1968-27.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	19
Mahmudov Akif Abdüləli oğlunun (26.06.1953-13.02.1994) anadan olmasının 70 illiyi	20

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Heydərov Anar Bəhruz oğlunun(01.06.1988-03.10.2020) anadan olmasının 35 illiyi	20
Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlunun(05.06.1998-01.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	21
Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlunun(12.06.1998-04.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	21

Piriyev Faiq Həbib oğlu (1973-1992)

Piriyev Faiq Həbib oğlu Sumqayıt şəhərində iyunun 12-də anadan olmuşdur. O, 1980-1990-cı illərdə Sumqayıtda orta təhsil almışdır. Faiq Piriyev 1991-ci ilin noyabr ayından DİN-in hərbi hissəsində xidmət etməyə başlamışdır. İlk günlərdən hərbi biliyini həvəslə artırmış, komandirlərinin tapşırığını bacarıqla yerinə yetirmişdir. Faiq Piriyevin müdafiəsində iştirak etdiyi ilk torpaq Ağdam rayonunun Papravənd kəndi olmuşdur. İgid döyüşçü batalyonun apardığı bütün əməliyyatlarda fəal iştirak edərək, hər dəfə də qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. O, 1992-ci ilin avqust ayında Canyataq, Gülyataq və Mehmanə kəndlərinin ermənilərdən azad edilməsi zamanı düşmənin bir döyüş texnikasını və xeyli canlı qüvvəsini məhv etmişdir. Sırxavənd yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə yaralanmış hərbi yoldaşını güllə yağışı altından çıxararkən özü də düşmən gülləsinə tuş gəlmiş və hərbi hospitalda əbədiyyətə qovuşmuşdur. Məzarı Sumqayıt Şəhidlər

Xiyabanındadır.

Ədəbiyyat:

Piriyev Faiq Həbib oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S.51- 52.

Həsənova, Mədinə. Xatirə lövhəsi açılmışdır. Piriyev Faiq Həbib oğlu Haqqında // Sumqayıt. - 1994. - 18 iyun. - № 34.

Vəliyev Əhməd Vəli oğlu (1968-1992)

Vəliyev Əhməd Vəli oğlu 1968-ci il iyunun 22-də Ermənistan Respublikası Krasnoselski rayonunun Cıvıqlı kəndində dünyaya göz açmışdır. Orta təhsilini öz kəndində almış və sonra Sumqayıt Politeknik Texnikumuna daxil olmuşdur. 1992-ci il mayın 15-də Milli Ordu sıralarına daxil olmuş döyüş bölgəsində dəfələrlə düşmənin arxasına keçərək çətin və mürəkkəb tapşırıqları yerinə yetirmişdir.. 1992-ci il iyunun 27-də Füzuli rayonunun Duağari kəndi yaxınlığında gedən qanlı döyüşlərdə şəhid olmuşdur. Əhməd Vəliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Vəliyev Əhməd Vəli oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı :ikinci kitab. - Sumqayıt: 2000. - S. 69.

Həbliyeva, T. Baxışları dil açır Əhmədin: sumqayıtlı şəhid Vəliyev Əhməd Vəli oğlu haqqında / T. Həbliyeva // Sumqayıt. - 1992. - 27 avqust.

Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu
(1953-1994)

İyunun 26-da Qubadlı rayonunun Xəndək kəndində anadan olmuşdur. İlk təhsilini Sumqayıt şəhərinin 16 sayılı orta məktəbində, ixtisas təhsilini Sumqayıt texnologiya texnikumunda almışdır. 1971-ci ildən Kompressoorlar zavodundavə kimya istehsalat birliyində aparatçı, usta, məhsulun dövlət qəbulu idarəsində baş müfəttiş vəzifələrində çalışmışdır. İşlədiyi müddət ərzində Azərbaycan Neft və Kimya İnstitutunun axşam şöbəsini bitirmişdir. 1990-cı ildən "Kompressoorlar" zavodunda sex rəisi vəzifəsində çalışmışdır. Vətənin ağır günlərində birbaşa cəbhəyə yola düşmüşdür. O, minamyot batareyası komandiri vəzifəsində Laçın, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan, Füzuli, Ağdam, Tərtər, Goranboy, Beyləqan və Gəncədə xidmət etmişdir. 30 aprel 1992-ci il tarixdən 13 fevral 1994-cü il tarixə kimi Laçın rayonunun Qızırtı dağında, Türklər -Səfiyan kəndlərində, Qubadlının Yuxarı Çibikli, Xanlıq, Tumas, Başarat kəndlərində, Zəngilanın Seyidlər, Ağbis, Cəbrayılın Dağtumas, Qazanzəmi, Xatınbulaq, Ağdamın Güllücə, Baş Pərvənd, Kürd Mahmudlu, İl xıçılar, Qarapirimli, Füzulinin Horadiz kəndi, Horadiz stansiyasında, Seyidbəyli, aşağı və yuxarı Veysəlli, Kərimbəyli, aşağı və yuxarı Yağlıvənd kəndləri uğrunda gedən qanlı vuruşmalarda fəal iştirak etmişdir. 13 fevral 1994-cü il tarixdə kənd Horadiz-yağlıvənd kəndləri ətrafında gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. O, Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat:

Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu: Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 171.

Verdiyeva E. Həmişə bizimləsən: Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1999. - 26 iyun.

Mahmudova, Gülnarə. Ata, ürəyin niyə susdu? : Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1994. - 7 aprel. - № 20. - S. 1.

Fətəliyeva, A. Akif: Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1995. - 17 iyun. - № 24. - S. 2.

Şəhidin xatirə lövhəsi açılmışdır: Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu haqqında // Sumqayıt. - 2000. - 1 iyul. - S. 4.

Mahmudov, Ə. Ürəklərdə özünə əbədi abidə qurd: Mahmudov Akif Əbdüləli oğlu haqqında // Azərbaycan. - 1997. - 13 fevral. - № 29.- S.4

Heydərov Anar Bəhrüz oğlu
(1988-2020)
(Kapitan)

Heydərov Anar Bəhrüz oğlu 1 iyun 1988-ci ildə Şamaxı rayonunda anadan olmuşdur. Əslən Masallı rayonundandır. 2006-ildə Sumqayıt şəhər C. Səfərov adına 10 sayılı tam orta məktəbi, 2010-cu ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin Quru Qoşunları fakültəsini və Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzinin "Zabit ixtisas kurs"nu bitirib. 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə ötən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri arasında cəbhənin Tərtər və Cəbrayıl-Füzuli istiqamətlərində şiddətli döyüşlər başladı. Tarixə Aprel döyüşləri olaraq yazılan hərbi əməliyyatlarda Anar Heydərov da yaxından iştirak etmişdir. Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Anar Heydərov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsində iştirak etmişdir. Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. Anar Heydərov 3 oktyabr 2020-ci ildə Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olmuşdur. Vətən müharibəsində şəhid olmuş kapitan Sumqayıt şəhərində dəfn edilib. Anar Heydərov göstərdiyi xidmətlərə görə sağlığında və ölümündən sonra bir sıra medallara layiq görülmüşdür.

(26.06.2013) — "Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi" yubiley medalı — III dərəcəli "Qüsursuz xidmətə görə" medalı

(26.06.2018) — "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medalı

(24.06.2021) — "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)

(24.06.2021) — "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

Vətən müharibəsi şəhidləri: Azərbaycan Ordusunun şəhid zabit və gizirləri: birinci kitab.- Bakı. - 2021. - S.338
3-cü dərəcəli "Rəşadət" ordenli Heydərov Anar Bəhrüz oğlu (Kapitan) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 538-542.

Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu

(1998-2020)

(Əsgər)

Böyük Qələbə ilə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalan igidlərimizdən biri də Əliyev Səmid Xoşbəxt oğludur. Əliyev Səmid 1998-ci il iyun ayının 5-də Sumqayıt şəhərinin Corat qəsəbəsində dünyaya gəlmişdir. 2004-cü ildə Corat qəsəbəsi 7 saylı Tam Orta Məktəbinin birinci sinfinə qəbul olunmuş, 2015-ci ildə orta məktəbi bitirmişdir. Orta təhsilini bitirdikdən sonra istehsalatda çalışmışdır. 2016-cı il iyulun 4-də Səmid Əliyev həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış, Beyləqan rayonunda rabitəçi kimi qulluq etmişdir. O, hərbi xidmətdə olarkən ailəsinə fəxri fərmanlar, təşəkkürnamələr gəlirdi. Səmid hərbi xidmətdə olarkən komandir və əsgər yoldaşları tərəfindən sevilir, həmişə nümunə olaraq göstərilirdi. Səmid 2018-ci ilin yanvar ayında Vətənə borcunu ləyaqətlə başa vurmuşdur. Səmid Əliyev 2020-ci ilin sentyabrın 21-də könüllü olaraq hərbi təlimlərə qoşulmuşdur. Sentyabrın 27-də ön cəbhəyə yollanmış qanlı döyüşlərdə qəhrəmancasına iştirak etmişdir. Səmidin döyüş yolu Suqovuşandan başlamışdır. Sonra rabitəçi kimi Füzuliyə göndərilmişdir. Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu ön

cəbhəyə gedərək son nəfəsinə kimi torpaqlarımızın azad olunması uğrunda şücaət göstərərək, döyüş bölgəsində düşməni hədəfində tutmuş və bir çox erməni əsgərini məhv edərək Şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Hər zaman vətənpərvərliyi ilə seçilən Səmid Əliyev evin tək oğul övladı 3 bacının bir qardaşı idi. Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu Sumqayıt şəhər Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Prezidentin sərəncamı ilə ölümündən sonra "Füzulinin azad olunması" və "Vətən uğrunda" medalları ilə təltif edilib.

Ədəbiyyat :

Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu //Qələbə şəhidləri:üçüncü cildS.213.

Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu //Rəfiqə Şəms. Bura vətəndir.-Bakı: 2021. - S. 78-85.

Kaş görəydin : Şəhid Səmid Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş şeir.//Esmira Günəş. Cənnətdən gələn hədiyyə. - S 84.

Ələkbərova, Gülnar. Sən üç bacının 13 ildən sonra gələn tək dayağı idin : Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlu haqqında //Günəş, Esmira Səmaya məktublar. - Bakı: Orxan, 2022. - S. 126-127.:

Arzuları yarım qalan şəhid qardaşım Səmid // Nöqtə. - 2022. - fevral. - № 1. - S.3

Gözlərin yollarda qalmasın, ana: Şəhid Səmid Əliyevin vida mərasimindən //İnsan və təbiət. - 2021. -12 oktyabr. - № 15-16

Cənazə sədasına köç edən gəlin : Əliyev Səmid Xoşbəxt oğluna həsr olunmuş şeir // Günəş, Esmira Qürur yerimiz. -Bakı: Orxan, 2022. - S. 30

Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlu

(1998-2020)

(Əsgər)

Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlu 1998-ci il iyunun 12-də Sumqayıt şəhərində anadan olub. Orta təhsilini Sumqayıt şəhər 5 saylı tam orta məktəbdə alıb. Azərbaycan Texnologiya Universitetində ali təhsil alıb. Kərim Əhmədəliyev 2020-ci ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin "N" saylı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Kərim Əhmədəliyev 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərimizin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Kərim Əhmədəliyev oktyabrın 4-də Suqovuşan uğrunda gedən ağır döyüşlərdə şəhid olub. Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edilib.

Ədəbiyyat :

Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlu //Qələbə şəhidləri : II cild /tərt. edən : İ.

Hüseynov. - Bakı: 2021. - S. 397.

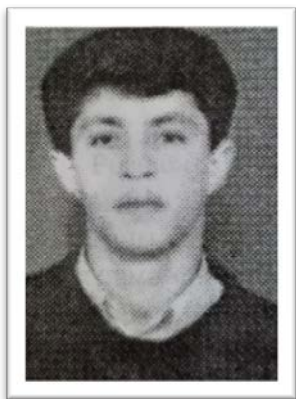
Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Xalıqov Rövşən Xalıq oğlunun(03.07.1973-18.02.1994) anadan olmasının 50 illiyi	22
Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlunun(06.07.1953-1992) anadan olmasının 70 illiyi	22
Xəlilov İlham Alməmməd oğlunun(11.07.1973-27.11.1992) anadan olmasının 50 illiyi	23
Şahhüseynov Mirzə Telman oğlunun(12.07.1973-19.01.1994)anadan olmasının 50 illiyi.....	23
Abbasov Adil Xasay oğlunun(13.07.1963-17.01.1992) anadan olmasının 60 illiyi.....	23
Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlunun (15.07.1973-04.03.1994) anadan olmasının 50 illiyi	24
Mənsimov Mehman Bədəl oğlunun(15.07.1963-25.04.1994)anadan olmasının 60 illiyi.....	24
İsmayılov Həbil İsrayıl oğlunun(18.07.1968-22.07.1992) anadan olmasının 55 illiyi	24
İsmayılov Vidadi Ağalar oğlunun(20.07.1963-06.08.1992) anadan olmasının 60 illiyi	25
Rəhimov Polad Tofiq oğlunun (22.07.1968-19.01.1993) anadan olmasının 55 illiyi	25
Vahabov Ceyhun Sabir oğlunun(30.07.1973-22.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	25

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Abdullayev Elnur Təvəkkül oğlunun(10.07.1983-27.10.2020)anadan olmasının 40 illiyi	26
Bayramov Səlimxan Vüqar oğlunun (13.07.1998-19.10.2020)anadan olmasının 25 illiyi	26

Xalıqov Rövşən Xalıq oğlu (1973-1994)

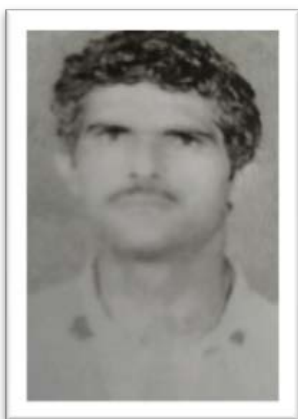
Xalıqov Rövşən Xalıq oğlu iyulun 3-də Sumqayıt şəhərinin Corat qəsəbəsində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə 32 saylı məktəbdə orta təhsil almışdır. O, hələ orta məktəb illərində idmanın sərbəst güləş növü ilə məşğul olmuş, istedadlı pəhləvan kimi, görüş və yarışlarda iştirak etmişdir. Erməni təcavüzkarlarının işğalçılıq siyasəti Rövşən Xalıqovu çox narahat etmiş, 1992-ci il iyulun 5-də könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür. Ağdam rayonunda hərbi təlimlərdə iştirak edən Rövşən Gülablı və Qərəvənd kəndlərinin müdafiəsində əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Rövşənin sonrakı döyüş yolu Beyləqan rayonundan keçmişdir. Onun xidmət etdiyi batalyon Beyləqan - Martuni istiqamətində keçirdi əməliyyatlar nəticəsində düşməni 45 kilometr geri oturmağa məcbur etmişdi. Nikbin əhval ruhiyyədə olan Rövşən anası Tutu xanımın məktubunda belə yazırdı: “Anacan, biz indi Haramı düzü adlanan yerdəyik. Ermənilər geri qaçirlar. Onların başını əzəcək, torpaqlarımızı geri alacağıq. Qələbə bizimlədir!”. Lakin batalyon arxadan kömək ala bilmədiyindən düşmənin güclü

müqaviməti ilə rastlaşır. Qeyri-bərabər döyüşdə yaralı yoldaşını döyüş meydanından uzaqlaşdırmaq istəyən Rövşən boğaz nahiyəsindən aldığı güllə yarasından dünyasını dəyişir. 1994-cü il fevralın 18-də ömrünün 20-ci baharında şəhadətə yüksələn Rövşən Sumqayıtın Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Xalıqov Rövşən Xalıq oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 201-202.

Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlu (1953-1992)

Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlu 1953-cü ilin iyulun 6-da Zəngilan rayonunda anadan olmuşdur. Orta təhsilini Sumqayıtdakı 16 saylı məktəbdə almış, sonra Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Ələsgər Mustafayev Xocalı soyqırımından sonra özünə gələ bilməmiş erməni faşistlərindən qisasını almaq üçün cəbhəyə yola düşmüşdür. O, Dağlıq Qarabağın bir neçə rayonunda olmuş kəndlərin və yaşayış məntəqələrinin alınmasında nümunə göstərmiş, hərbi əməliyyatlarda fəal iştirak etmişdir. İgid döyüşçü 1992-ci ildə Ağdərə rayonu uğrunda gedən qanlı döyüşlərin birində ağır yaralanmış və şəhidlik zirvəsini fəth etmişdir. Ələsgər Mustafayev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat:

Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 19.

Muğanlı, Qüdrət. Yuxularda görürük səni: Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlu haqqında// Sumqayıt. - 2003.- 3 iyul. - S. 2.

Muğanlı, Qüdrət. Yarımçıq ömrün ağırları: Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1992. - 25 iyul. - № 72. - S. 2.

Xəlilov İlham Alməmməd oğlu

(1973-1992)

İyulun 11-də Sumqayıt şəhərində dünyaya göz açmış, şəhərin 20 saylı orta məktəbində səkkizillik təhsilini başa vuraraq, Bakıdakı 84 saylı texniki -peşə məktəbinə daxil olmuşdur. Burada “Çini və saxsı qablar qəlibçisi” peşəsinə yiyələnmişdir. 1990-cı ildə Sumqayıtdakı təmir tikinti idarəsində işə düzəlmiş, az vaxt içərisində istehsalatda fərqlənmişdir. Ermənilərin işğalçılıq siyasəti alovlu bir vətənpərvər kimi İlhamı çox narahat edirdi. O, 1992-ci ilin yayında Sumqayıt şəhər hərbi komissarlığına müraciət edərək Azərbaycanın Milli Ordusunda qulluq etmək arzusunda olduğunu bildirmişdir. İlham Xəlilovun qulluq etdiyi batalyon 1992-ci ilin sentyabrın 19-da Füzuli rayonunda döyüşə hazır vəziyyətdə dayanmışdı. Döyüşə birinci olaraq İlham Xəlilovun rəhbərlik etdiyi tank heyəti daxil oldu. O, cəbhəni qəhrəmancasına yarib düşmən tərəfə irəliləyirdi. Tank heyəti döyüş zamanı 3

düşmən postunu darmadağın edib, bir silah anbarı ələ keçirərək xeyli silahlı düşmən öldürür. Lakin sursatın bitməsi və rəhbərliyin olmaması vəziyyəti ağırlaşdırır. Onlar 3 gün mühasirədə qalırlar. İlham və onun döyüş yoldaşları öz tanklarını partladır şərəfli ölüm yolunu üstün tuturlar. İlham Alməmməd oğlu Xəlilov 1992-ci ilin oktyabr ayının 27-də Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Xəlilov İlham Alməmməd oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1988. - S. 44.

Fətəliyeva, A. İlham : Xəlilov İlham Alməmməd oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1996. - 13 iyul . - № 30. -S. 2.

Şahhüseynov Mirzə Telman oğlu

(1973-1994)

Şahhüseynov Mirzə Telman oğlu İyulun 12-də Ermənistan Respublikası Sisyan rayonunun Murxuz kəndində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Sumqayıtdakı 7 saylı orta məktəbi bitirmişdir. O, Sumqayıtdakı 3 saylı təmir-tikinti quraşdırma idarəsində çilingər işləmişdir. Mirzə Şahhüseynov 1992-ci ilin iyununda hərbi komissarlığa ərizə verərək orduya yazılmış, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən qanlı döyüşlərdə fəal iştirak etmişdir. Mirzə bir çox döyüşlərdə üz-üzə gəlmiş, onların xeyli canlı qüvvələrini məhv etmişdir. İgid döyüşçü 1994-cü ilin yanvar ayının 19-da Füzuli rayonunun Veysəlli kəndində gedən döyüşlərin birində ağır yaralanmış və şəhid olmuşdur. Məzarı Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanındadır.

Ədəbiyyat:

Şahhüseynov Mirzə Telman oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 158.

Arifqızı, Afaq. Ruhun şad olsun qardaş: Şahhüseynov Mirzə Telman oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1998. - 10 yanvar. - № 2.- S. 2.

Abbasov Adil Xasay oğlu
(1963-1992)

Abbasov Adil Xasay oğlu iyulun 13-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. O, Sumqayıtda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. O, idmanın cüdo növü ilə məşğul olurdu. Adil Abbasov 1981-1983-cü illərdə Sovet Ordusu sırasında xidmət etmişdir. Azərbaycanın başını üstünü qara buludlar aldığını görən Adil Abbasov 1991-ci ilin dekabrın 15-də könüllü olaraq Vətənin müdafiəsinə yollanmış, bir çox döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərmişdir. 1992-ci ilin yanvar ayının 20-də uğursuz “Daşaltı əməliyyatı”nda şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Adil Abbasov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında uyuyur. O, evli idi. İki oğlu yadigar qaldı.

Ədəbiyyat:

Əsrəf Veysəlli, Tofiq Əliyev. Sumqayıtın qan yaddaşı: Birinci kitab . - Sumqayıt nəşriyyatı, 1998. - S. 86.

Dəmirli, İldırım. Qardaş ölsə, zülümdü: Daşaltı əməliyyatında şəhid olmuş Adil Abbasov haqqında // Sumqayıt . - 1992. - 22 fevral.

Adil Alxas oğlu Abbasov // Sumqayıt. - 1993. - 6 noyabr. - № 76. - S. 2.

Məmmədqızı, S. Bir cüt tərlənim gedib: sumqayıtlı şəhid qardaşlar - Adil və Nazim Abbasov qardaşlar haqqında // Azərbaycan ordusu 1996. - 28 noyabr.

Bayramova, Sevil. Şəhid qardaşlar. sumqayıtlı şəhid qardaşlar - Adil və Nazim Abbasov qardaşlara həsr olunmuş eyniadlı kitab haqqında// Sumqayıt. 2000.- 11 noyabr

Əsgərova, K. Şəhid qardaşlar. sumqayıtlı şəhid qardaşlar - Adil və Nazim Abbasov qardaşlara haqqında// Sumqayıt. 2002.- 26 sentyabr.

Lazımova, Sənurə. Şəhid adının ucalığında: Sumqayıtın tarixi Muzeyində şəhid Adil və Nazim Abbasov qardaşlarının xatirəsinə həsr olunmuş tədbir haqqında //Sumqayıt.-2018. - 30 iyun. - № 28. - S. 4

Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlu
(1973-1994)

Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlu iyulun 15-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1988-ci illərdə 20 sayılı məktəbdə səkkizillik təhsil almış, Sumqayıt politexnik texnikumunu bitirmiş, “Azərboru” İB-də işləmişdir. Torpaqlarımızın bir hissəsi yağlı düşmən tərəfindən işğal olunduqdan sonra vətənpərvər oğullarımızla birgə vətənin müdafiəsinə qalxan Bəxtiyar 1992-ci il iyulun 4-də könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yollanır. Laçın Ağdərə və Ağdamda qanlı döyüşlərdə iştirak edən Bəxtiyar döyüş sirlərinə yaxından bələd olur, düşmənin böyük itki ilə geri oturdulmasında yaxından iştirak edir. Bəxtiyar Əliağa oğlu Əliyev 1994-cü il martın 4-də Ağdamda ağır əməliyyatlardan birində yaralanır. Onu Bakıda Hospitala yerləşdirirlər. Lakin müalicələr fayda etmir. Bəxtiyar ömrünün 21-ci baharında əbədiyyətə qovuşur. Bəxtiyar Əliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Bəxtiyar subay idi.

Ədəbiyyat:

Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 153.

Mənsimova, Mehriban. Rahat uyu qardaşım: şəhid Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlu // Sumqayıt: 1998. - 15 avqust. - № 37. - S. 3.

Mənsimov Mehman Bədəl oğlu
(1963-1994)

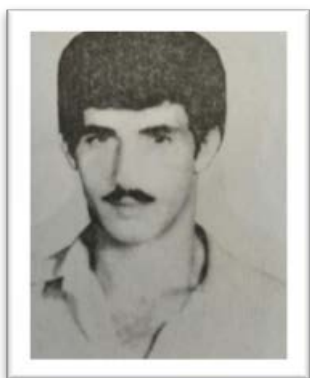

Mənsimov Mehman Bədəl oğlu iyulun 15-də Ermənistan Respublikası Amasiya rayonunun Daşkərpü kəndində anadan olmuşdur. 1971-1981-ci illərdə Daşkərpü kəndində orta təhsil almış, Azərbaycan Neft-Kimya İnstitutunun Sumqayıt filialını bitirmiş, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Mehman Mənsimov 1989-cu ildə ordudan tərxis olduqdan sonra doğma kəndinə Daşkərpüyə deyil, birbaşa ailələrinin məskunlaşdığı Azərbaycana qayıtmışdır. O, bir müddət Güzdək qəsəbəsində yaşamış, daha sonra Sumqayıt Kompresorlar Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Qarabağda ermənilərin ədalətsiz ərazi iddiaları baş qaldıranda Mehman Mənsimov da müharibəyə könüllü yollanmaq üçün Milli Ordu sıralarına yazılır. Leytenant rütbəli Mehman Mənsimov bir sıra hərbi əməliyyatların uğurla sonlandırılmasında, düşmənin həlledici qüvvələrinə sarsıdıcı zərbələrin endirilməsində xüsusi fəallıq göstərmiş, mükafatlara, təşəkkürnamələrə layiq görülmüşdür. Batalyon komandiri Mehman Mənsimov 1994-cü il aprelin 25-də Tərtər böldəsində hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən şəhid olmuşdur. Onu Güzdək qəsəbəsindəki qəbrəستانlıqda dəfn edirlər. O, evli idi. Üç oğlu var. Kiçik oğlu Mehman atasının adını daşıyır.

Ədəbiyyat:

Cavadov Rauf Cavad oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 169.

İsmayilov Həbil İsrayıl oğlu
(1968-1992)

İsmayilov Həbil İsrayıl oğlu 1968-ci il iyulun 18-də Kürdəmir rayonunun Böyükkəngərli kəndində anadan olmuşdur. Orta təhsilini öz kəndlərində aldıqdan sonra Sovet Ordusunda xidmət etmişdir. Xidməti başa vurduqdan sonra Sumqayıtdakı 2 saylı avtomobil nəqliyyatı müəssisəsində sürücü işləmişdir. 1992-ci il iyulun 10-da cəbhəyə yola düşmüş, Tərtər Su Anbarını erməni quldurlarından qorumaq üçün fəaliyyətə başlamışdır. Düşmən dəfələrlə su anbarına hücumlar etmiş, Milli Ordunun müqavimətindən sonra geri çəkilməyə məcbur olmuşdur. Bu hücumların qarşısının alınmasında Həbil İsmayilovun xidmətləri böyük olmuşdur. Həbil İsmayilov Ağdərə döyüş bölgəsində də ağır döyüşlərdə iştirak etmiş, 1992-ci il iyulun 22-də qanlı döyüşlərin birində şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Həbil İsmayilov doğulduğu kənddə dəfn olunmuşdur. Ailəsi Sumqayıtda yaşayır.

Ədəbiyyat:

İsmayilov Həbil İsrayıl oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S.39.

İsmayilov Vidadi Ağalar oğlu
(1963-1992)

İsmayilov Vidadi Ağalar oğlu 1963-cü il iyul ayının 20-də Qubadlı rayonunun Qarağac kəndində anadan olmuşdur. 1970-1980-ci illərdə Qubadlıda orta təhsil almışdır. Vidadi Sumqayıt şəhərinə gəlmiş 35 saylı Texniki Peşə məktəbini bitirdikdən sonra Sumqayıt şəhər "Üzvisintez" İstehsalat Birliyində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Ermənilərin Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları baş qaldıranda o, Vətənin müdafiəsinə yollanır. Vidadi İsmayilovun döyüş yolu Laçın rayonundan başlamışdır. Güləbird, Səfiyan, Fərəcan, Suarası kəndləri, Susuzdağ yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə əsl qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdir. 1992-ci il avqustun 6-da Laçının Xınalı kəndi uğrunda gedən qanlı döyüşlərdə mühasirəyə düşmüş, son nəfəsinədək döyüşü davam etdirmişdir. Vidadi İsmayilov və onun 11 döyüş yoldaşı həmin gün erməni faşistlərinin xeyli canlı qüvvəsini və hərbi texnikasını sıradan çıxarmışlar. Lakin Milli Ordunun əsgərləri mühasirədən çıxıb bilməmişlər. Onlar qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə fəth etmişlər. İsmayilov Vidadi Ağalar oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

İsmayilov Vidadi Ağalar oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S.147.

**Rəhimov Polad Tofiq oğlu
(1968-1993)**

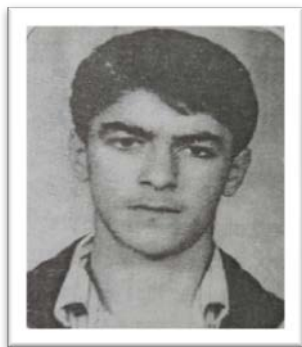
Rəhimov Polad Tofiq oğlu iyulun 22-də Ağdamda anadan olmuşdur. Rəhimovlar ailəsi bir müddət sonra Sumqayıt şəhərinə köçmək qərarına gəlir. Ona görə də Polad 1975-1983-cü illərdə Sumqayıtdakı 27-nömrəli məktəbdə təhsil alır. 1983-1986-cı illərdə 44 saylı Texniki Peşə məktəbini bitirmişdir. O, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmiş, daha sonra Sumqayıtda peşə fəaliyyətinə başlamışdır. O, 1992-ci ildə könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüş, ilk döyüş yolu Tərtər rayonundan başlamışdır. O, çox təcrübəli atıcı idi. Bu qabiliyyətinə görə Füzuli rayonuna göndərilmiş, burada bir sıra əməliyyatlarda iştirak etmişdi. Polad Rəhimov 1993-cü ildə, yanvar ayının 19-da elə Füzuli rayonunda hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən qəhrəmancasına həlak olmuşdur. Polad Rəhimov Sumqayıt şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Rəhimov Polad Tofiq oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.90.

İbrahimova, Sevinc. Ölməzliyin şahidi: Rəhimov Polad Tofiq oğlu // Sumqayıt. - 1994.- 12 mart. - №15. - S. 2.

**Bahabov Ceyhun Sabir oğlu
(1973-1993)**

İyulun 30-da Sumqayıt Şəhərində anadan olmuşdur. 1989-cu ildə Sumqayıtdakı 30 saylı orta məktəbin 9-cu sinfini bitirdikdən sonra Əzim Əzimzadə adına dövlət rəssamlıq texnikumunun heykəltaraşlıq fakültəsinə qəbul olmuşdur. Kiçik yaşlarından təsviri incəsənətə meyl göstərən Ceyhun orta məktəb illərində gənc rəssamların şəhər və respublika baxış-müsabiqəsinin dəfələrlə qalibi olmuşdur. O, idmana da böyük həvəs göstərmişdir. Ceyhun Vahabov 1993-cü ilin iyulun 6 -da texnikumda təhsilini başa vurmadan Gəncə təlim məşq bazasına yola düşmüş, ordan isə döyüşün ən qaynar nöqtəsinə -Ağdam bölgəsinə göndərilmişdir. O, 1993-cü ilin 22-də növbəti hərbi tapşırıqları yerinə yetirərkən ağır yaralanmış və Ağcəbədi rayonunda yerləşən hərbi-səhra hospitalında əbədiyyətə qovuşmuşdur. Ceyhun Sabir oğlu Vahabov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Bahabov Ceyhun Sabir oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 44.

Muğanlı, Qüdrət. Əbədiyyət yolçusu: Bahabov Ceyhun Sabir oğlu haqqında //Sumqayıt. - 1994. - 3 iyul. - № 40. - S. 2.

**Abdullayev Elnur Təvəkkül oğlu
(1983-2020)
(MAHHXHQ, Əsgər)**

Abdullayev Elnur Təvəkkül oğlu Vətən Müharibəsi zamanı torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçən qəhrəmanlardandır. O, 1983-cü il iyul ayının 10-da Sumqayıt şəhərində dünyaya gəlib. 2011-ci ildə tank-mexanik sürücülük kursunu bitirdikdən sonra hərbi qulluqçu kimi ordu sıralarında xidməti vəzifəsini yerinə yetirməyə başlayıb. Şəhidin bacısı Əfsanə Abdullayeva bildirib ki, əslən Qubadlı rayonundandır. Elnur Vətən Müharibəsi başladığı gündən Füzuli və Xocavənd rayonları istiqamətlərində döyüşüb. Döyüşlər zamanı düşmənin 9 tankını qənimət olaraq ələ keçirib. Döyüşlərin birində idarə etdiyi tankın vurulmasından son anda xilas olsa da, oktyabr ayının 27-də Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalıb və Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib.

Ədəbiyyat:

Xatirəyə dönən ömür: Vətən müharibəsinin sumqayıtlı şəhidi Elnur Abdullayev haqqında //Sumqayıt.-2021. - 23 oktyabr. - № 43-44. - S. 6.

Abdullayev Elnur Təvəkkül oğlu (MAHHXHQ, Əsgər) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 385-388.

Bayramov Səlimxan Vüqar oğlu
(1998-2020)
(Əsgər)

Bayramov Səlimxan Vüqar oğlu 1998-ci il 13 iyulda Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Orta təhsilini Sumqayıt şəhər 3 saylı Tam Orta Məktəbdə almışdır. Daha sonra Gürcüstan Texniki Universitetinin tələbəsi olmuşdur. 2019-cu ilin oktyabr ayında hərbi xidmətə yollanmışdır. Vətən müharibəsi başlayanda Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd rayonlarında gedən döyüşlərdə iştirak etmiş, 3 nəfər yoldaşı ilə erməni postunu ələ keçirmiş və o posta Sumqayıt adı verilmişdir. 19 oktyabr 2020-ci ildə Xocavənd uğrunda gedən ağır döyüşlərdə Şəhid olmuşdur. Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında uyuyur. Ölümündən sonra “Füzulinin azad olunmasına görə,” “Xocavəndin azad olunmasına görə”, “Cəsur döyüşçü,” “Vətən uğrunda” medalları ilə təltif olunmuşdur.

Ədəbiyyat :

Vətənim gözəllik diyarıdı, candan əzizdi, onu qorunmalıyıq : Bayramov Səlimxan Vüqar oğlu haqqında // Firudin qızı Sahibə (Gəncəli). Yarıda qalan arzular. - Bakı: 2021. - S. 55-56.

Bayramov Səlimxan Vüqar oğlu (Əsgər)// Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 285-288.

30

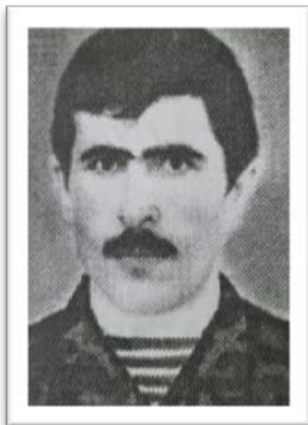
Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlunun (09.08.1968-12.05.1994) anadan olmasının 55 illiyi	27
Mehraliyev Sərxan Yusif oğlunun (10.08.1968-01.02.1993) anadan olmasının 55 illiyi	28
Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlunun (13.08.1973-1999) anadan olmasının 50 illiyi	28
Rzayev Zəhid Xanəli oğlunun (11.08.1973-11.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	28
Abdullayev Eynur Sahib oğlunun (14.08.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi	29
Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlunun (26.08.1968-16.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	29
Niftəliyev Fərhad Əlimirzə oğlunun (28.08.1973-28.04.1994) anadan olmasının 50 illiyi	29
Şıxababəyev Elşad Əlisəfa oğlunun (28.08.1973-21.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	30
Quliyev Hafız Xansuvar oğlunun (29.08.1968-18.08.1993) anadan olmasının 55 illiyi	30

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Əliyev Emil Əziz oğlunun (01.08.1993-06.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	30
Allahverdiyev Vüsl Tahir oğlunun (16.08.1988-30.10.2020) anadan olmasının 35 illiyi	31
Allahverdiyev Asiman Namaz oğlunun (23.08.1988-09.10.2020) anadan olmasının 35 illiyi	31

**Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu
(1968-1994)**

Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu Avqustun 9-da Cəbrayıl rayonunun Söyüdlü kəndində dünyaya göz açmışdır. 1975-1985-ci illərdə Cəbrayıl rayonunda orta təhsil almış, Şəhriyar adına kolxozda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Hərbi komissarlığın göndərişi ilə Füzuli rayonunda sürücülüyü öyrənmiş, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Yusif Allahverdiyev 1990-cı ildə gənclik şəhəri olan Sumqayıta gəlmiş, burada sürücü peşəsində işləmişdir. Vətənimizin erməni yağları tərəfindən təcavüzə məruz qaldığı bir zamanda Yusif də bu ədalətsizliyə biganə qala bilmirdi. O, əmiləri Məmmədəli və Həsən, qardaşı Bayram və yaxın dostu Mahirə qoşularaq döyüş bölgəsinə yola düşür. Onun döyüş yolu doğma kəndləri Söyüdlüdən başlayır. Burada baş verən döyüşlər düşmən nə qədər itki versə də Yusif üçün də baha başa gəlir. O, əmisi Məmmədi və dostu Mahiri bu döyüşlərdə itirir. Yusif onların məzarları başında and içir. Qanlarını almayınca ölməyəcəyini bildirir. Elə də olur. Yusif Allahverdiyev 777-ci hərbi hissənin tərkibində bir sıra əhəmiyyətli tapşırıqları yerinə yetirir. Düşmənin xeyli sayda canlı və hərbi

qüvvəsini sıradan çıxarır.

1994-cü il mayın 12-də Yusif Allahverdiyev Tərtər uğrunda gedən döyüşlərdə ağır yaralanır və şəhid olur. Onun məzarı Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanındadır. Sumqayıt Elektrik Şəbəkəsinin həyatında Yusifin xatirə lövhəsi vurulmuşdur. O, evli di. Heç üzünü görmədiyi Elvin adlı oğlu yadigar qaldı.

Ədəbiyyat:

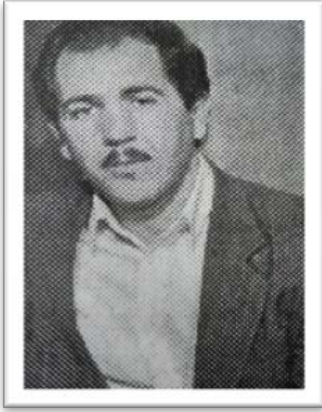
Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 130-131.

Şəhidlik zirvəsi: Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu // Sumqayıt. - 3 sentyabr. - S. 3.

Yarımçıq qalmış arzular: Sumqayıtlı şəhid Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu // Sumqayıt. - 1994. - 16 iyul.

Quliyeva, L. Tale oyunu: Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1996. - 20 iyul.

**Mehraliyev Sərxan Yusif oğlu
(1968-1993)**

Mehraliyev Sərxan Yusif oğlu avqustun 10-da Cəbrayıl rayonunun Dağtrumas kənd orta məktəbini bitirmiş, Sumqayıt texnologiya texnikumunda təhsil almışdır. Sərxan Mehraliyev 1990-cı ildə Sumqayıt Superfosfat zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Sərxan Birinci Qarabağ müharibəsi başlayanda Vətənin müdafiəsinə tələsmiş və Sumqayıt şəhər Hərbi Komissarlığına müraciət edərək 1993-cü il martın 20-də könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşür. Erməni quldurları ilə ilk dəfə doğma rayonları olan Cəbrayıl da üz-üzə gəlmiş, bir neçə dəfə erməni quldurlarına ağır zərbə endirmişdir. Onun növbəti döyüş yolu Tərtər və Ağdam rayonlarında olmuş, burada da fərqlənməyi bacarmışdır. Sərxan Yusif oğlu Mehraliyev 1994-cü il fevralın 1-də Füzuli rayon uğrunda gedən döyüşlərin birində ağır yaralanmış əbədiyyətdə qovuşmuşdur. Sərxan Mehraliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Sərxan evli idi.

Ədəbiyyat:

Mehraliyev Sərxan Yusif oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 73.

Mehrəliyeva, Mehriban. Sənsiz səninlə : sumqayıtlı şəhid Mehraliyev Sərxan Yusif oğlu haqqında //Sumqayıt. - 1999. - 31 iyul.- № 4.

**Rzayev Zəhid Xanəli oğlu
(1973-1992)**

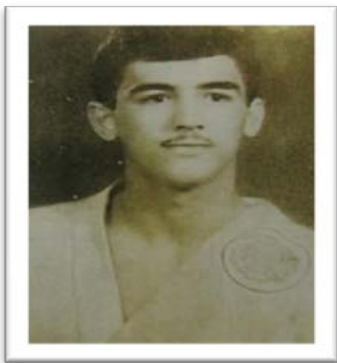

Rzayev Zəhid Xanəli oğlu Avqustun 11-də Sumqayıt şəhərində anadan olub. 1980-88-ci illərdə Sumqayıt şəhərindəki 27 saylı orta məktəbdə səkkizillik təhsil alıb. 1988-1991-ci illərdə Ceyranbatan qəsəbəsində peşə-texniki məktəbində təhsilini davam etdirib. Zəhid Rzayev 1992-ci ildə Azərbaycan Milli Ordusu sıralarında xidmətə başlayıb. Zəhid Rzayevin döyüş yolu Ağdərə rayonundan başlayıb. O, burada bir sıra hərbi tapşırıqların yerinə yetirilməsində fərqlənib. Dəfələrlə düşmənin canlı qüvvəsinin və hərbi texnikasının məhv edilməsində yaxından iştirak edib. Zəhid Rzayev 1992-ci il avqustun 11-də Tərtər rayonunda hərbi əməliyyatı yerinə yetirərkən ağır yaralanır, anadan olduğu gün şəhid olur. Zəhid Xanəli oğlu Rzayev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Rzayev Zəhid Xanəli oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.40.

**Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlu
(1973-1999)**

Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlu 1973-cü il avqust ayının 13-də Sumqayıt şəhərinin Hacı Zeynalabdin qəsəbəsində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Sumqayıt şəhər 19 saylı tam orta məktəbdə orta təhsil almışdır. Bir ildən sonra həqiqi hərbi xidmətə çağırılmışdır. Mikayıl 1992-ci ildə Prişibdə tankçı kimi hazırlanır. Sonra onu cəbhə bölgəsinə göndərirlər. Tərtər şəhərinin yaxınlığında yerləşən Hacapur kəndində döyüş zamanı ermənilər tərəfindən tankı vurulur və dizindən yaralanır. O, yaralı halda sürünə-sürünə Tərtər şəhərinin girişinə çatır və başqa batalyonun əsgərləri tərəfindən Lənkəran hospitalına, 4 aydan sonra Sumqayıt hospitalına göndərilir. Daha sonra arxa cəbhəyə göndərilir. Mikayıl N saylı hərbi hissədə iki ay qaldıqdan sonra Xüsusi Təyinatlı Hərbi Dəstəyə qoşularaq yenidən ön cəbhəyə yollanır. Ağdamın Güllücə kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə düşmən snayperi tərəfindən başından güllə yarası alır. Onu yaralı

halda Bakıya Semaşko xəstəxanasına göndərirlər. 1994-cü il aprelin 12-dən 1996-cı ilə kimi xəstəxanada yatır. 4 dəfə başından əməliyyat olunur. İflic vəziyyətdə olan Mikayılın həyat tarixçəsi 1999-cu ildə başa çatır. Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlunun məzarı Saray qəsəbəsindədir.

Ədəbiyyat:

Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlu // Məmmədov, Məhəmməd və başq. Vətən mənə oğul desə...: III nəşr. - Bakı: 2021. - S. 123-127.

**Abdullayev Eynur Sahib oğlu
(1968-1994)**

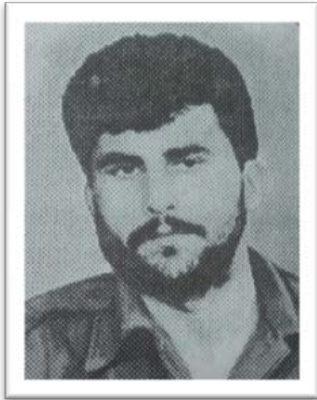

Abdullayev Eynur Sahib oğlu 14 avqust 1968-ci ildə Zəngilan rayonunun Ağbis kəndində anadan olub, ilk təhsilini kənd məktəbində alıb. 1985-1986-cı illərdə Sumqayıt şəhər 17 saylı texniki-peşə məktəbini və 7 saylı orta məktəbin axşam şöbəsini bitirib. Sonra isə 2 saylı tikinti trestinin 27 saylı idarəsində işə başlayıb. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünə tab gətirə bilməyən Eynur hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra rayona qayıdır. Boy-buxunu, çevikliyi və siyasi savadı nəzərə alınb Zəngilan rayon polis bölməsinə qəbul edilib, xidmətə başlayıb. Gırvə və Şükrətaç yüksəkliklərində keçirdiyi əməliyyatlar yüksək qiymətləndirilib. Bir neçə dəfə uğurlu əməliyyatlarla erməniləri çaş-baş salan Eynur Zəngilanın süqutu zamanı beyin nahiyəsindən qəlpə yarası alır. O, İran səhəddini keçəndən sonra yolda şəhid olur. Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur. Ailəli idi.

Ədəbiyyat:

Abdullayev Eynur Sahib oğlu // Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 169.

**Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlu
(1968-1992)**

Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlu avqustun 26-da Ermənistan SSR Krasnoselski rayonunun Çaykənd kəndində anadan olmuşdur. O, 1975-ci ildə kənd orta məktəbinin 1-ci sinfinə daxil olmuş və 1983-cü ildə 8-ci sinifi bitirib Sumqayıta gəlmişdir. O, 1992-ci ilin əvvəlində könüllü olaraq milli orduya hərbi xidmətə yollanmış və F. Qəniyevin komandirlik etdiyi bölmədə Erkəc, Manaşir, Buzlaq kəndlərinin düşmənlərdən təmizlənməsi əməliyyatlarında iştirak etmişdir. 1992-ci il iyun ayının 16-da şəhid olmuşdur. Onun döyüşdə göstərdiyi şücaət yüksək qiymətləndirilmiş, və xidmət etdiyi xüsusi təyinatlı dəstəyə Mehdiyin adı verilmişdir.

Ədəbiyyat:

Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: II kitab / T. Əliyev, - Sumqayıt, 2000. - S. 24-25.

Məmmədov, Əlifxan. Ürəyimizdə bir təsəlli yaşayır: Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlu haqqında // Sumqayıt. - 1992. - 25 iyun. - № 63. - S. 3.

Xatirə bulağı açılmışdır: // Sumqayıt. - 1998. - 3 oktyabr. - № 44. - S. 2.

**Niftəliyev Fərhad Əlimirzə oğlu
(1973-1994)**

Niftəliyev Fərhad Əlimirzə oğlu avqustun 28-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1988-ci illərdə Sumqayıtdakı 28 saylı orta məktəbdə səkkizillik təhsil almış, eyni vaxtda musiqi məktəbində nağara sinfində təhsil almağa davam etmişdir. Vətəninə bağlı, onu son dərəcə sevən Natiq el-obasının dar günündə, erməni qəsbkarlarına qarşı vuruşmaq üçün Sumqayıt Hərbi Komissarlığına müraciət etmiş, 3 ay hərbi təlim keçdikdən sonra Ağdam rayonuna göndərilmişdir. Ağdamda Çəmənli kəndində döyüşən Fərhad bir çox əməliyyatlarda fəal iştirak etmiş, 15 dən çox erməni silahlısını məhv etmişdir. 1994-cü il aprel 28-də Fərhad Əlimirzə oğlu Niftəliyev Ağdamda həbi tapşırıqları yerinə yetirərkən ağır yaralanmış və qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. Fərhad Niftəliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Fərhad subay idi.

Ədəbiyyat:

Niftəliyev Fərhad Əlimirzə oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 213

**Şıxababəyev Elşad Əlisəfa oğlu
(1973-1992)**

Şıxababəyev Elşad Əlisəfa oğlu avqustun 28-i 1973-cü ildə Sumqayıtda dünyaya göz açmışdır. 1980-1990-cı illərdə 27 sayılı məktəbdə orta təhsil almış, Sumqayıtdakı tikinti idarələrinin birində işə başlamışdır. Elşad 1992-ci il Milli Azərbaycan Ordusunun tərkibində hərbi qulluğa başlamış, bir müddət təlim keçdikdən sonra ön cəbhəyə yola düşmüşdür. O, əla atıcı idi. Onun nişan aldığı heç bir hədəf boşa çıxmazdı. O, dəfələrlə hərbi əməliyyatların keçirilməsində fərqlənmiş düşməne xeyli zərbə endirmişdir. 1992-ci il avqustun 21-də Elşad Şıxababəyev Ağdərə ətrafında gedən döyüşlərin birində ağır yaralanmış, şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Onun məzarı Qubanın Gültəpə kəndindədir. Elşad Şıxababəyev subay idi.

Ədəbiyyat:

Şıxababəyev Elşad Əlisəfa // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.56.

**Quliyev Hafiz Xansuvar oğlu
(1968-1993)**

Quliyev Hafiz Xansuvar oğlu avqustun 29-da Qubadlı rayonunun Çaytumas kəndində dünyaya göz açmışdır. 1975-1985-ci illərdə həmin kənd orta məktəbində təhsil almış, 1987-1989-cu illərdə Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Hafiz Quliyev 1990-cı ildə polis sıralarına daxil olur, Qubadlı rayonunda yağı düşməne qarşı bir sıra əməliyyatlarda iştirak edir. Erməni işğalçıları 1993-cü ilin avqust ayının 18-də Laçın rayonunun Güləbird kəndinə qəflətən hücumu keçirlər. Qeyri-bərabər döyüşdə düşmən tərəf bir çox insanı mühasirəyə salmış və onların bəzilərini yaralamışdı. Bu zaman Hafiz Quliyev sayıqlığını itirməyərək dərhal kəndə əlavə qüvvə gətirilməsini təmin etmiş, kömək gələncə qədər müdafiəni əldən verməyərək düşməni çaş-baş salmağı bacarmışdı. Bütün bunlara baxmayaraq bu çətin üzləşmədə Hafiz ağır yaralanır.

Yoldaşları köməyə gəlsə də artıq gec olur. Hafiz Xansuvar oğlu Quliyev 1993-cü il avqustun 18-də beləcə qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə yüksəlir. Hafiz Quliyevin məzarı Bakı şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanındadır. Onun ailəsi Sumqayıt şəhərində məskunlaşmışdır.

Ədəbiyyat:

Quliyev Hafiz Xansuvar oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.92.

**Əliyev Emil Əziz oğlu
(1993-2020)**

(Əsgər)

Emil Əliyev 1993-cü il avqustun 1-i Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 2000-2011-ci illərdə Sumqayıt şəhərində yerləşən Tofiq İsmayılov adına 29 sayılı tam orta məktəbində təhsil almışdır. Həmin ildə Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin Energetika fakültəsinə daxil olmuşdur. 2015-ci ildə isə həmin universiteti bitirib, müddətli hərbi xidmətə yollanmışdır. 2016-cı ildə Aprel döyüşlərində iştirak etmiş və böyük şücaət göstərmişdir. Hərbi xidməti bitirdikdən sonra 2016-2017-ci illərdə Sumqayıt şəhərində yerləşən Ən Ucuz Marketlər şəbəkəsinin 17-ci mikrorayonda yerləşən Ən Ucuz Ticarət mərkəzində mühafizəçi vəzifəsində işə başlamışdır. Öz istiqanlılığı və hörməti ilə tez bir zamanda işlərində uğurlar qazanaraq daha yüksək vəzifələrə qalxmışdır. Ən son Sumqayıt şəhəri 22-ci məhəllədə yerləşən Ən Ucuz Göyçay marketdə müdir müavini vəzifəsində çalışmışdır. Emil Əliyev 2020-ci il, sentyabrın 21-i

Səfərbərlik tərəfindən könüllü hərbi xidmətə çağırılıb. 27 sentyabr 2020-ci il tarixində isə, İkinci Qarabağ Müharibəsinin iştirakçısı olmuşdur. Müxtəlif istiqamətlərdə döyüşlərə qatılan Emil Əliyev, ən son 6 oktyabr 2020-ci il tarixində Füzuli rayonu uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərmiş və şəhidlik zirvəsinə uçalmışdır. Emil Əliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Emil Əziz oğlu Əliyev // 44 günlük Zəfər dastanı: xüsusi buraxılış 2021-ci il. - S. 3

Allahverdiyev Vüsal Tahir oğlu
(1988-2020)
(Əsgər)

Allahverdiyev Vüsal Tahir oğlu 1988-ci il avqustun 16-da Qubadlı rayonunda anadan olub. 5 yaşı olanda məcburi köçkün kimi Sumqayıt şəhərində məskunlaşıblar. Orta təhsilini Sumqayıt şəhər 23 saylı Tam Orta Məktəbdə və Qubadlı rayon 2 saylı Tam Orta Məktəbdə alıb. Kooperasiya Universitetində ali təhsil aldıqdan sonra həqiqi hərbi xidmətə gedib. Hərbi xidməti başa vurduqdan sonra 2012-ci ildən 2020-ci ilə kimi bank sektorunda işləyib. 14.07. 2020-ci ildə Tovuz hadisələrində general-mayor Polad Həşimov şəhid olandan sonra Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Qubadlı rayon şöbəsinə müraciət edib və könüllü olaraq orduya yazılıb. Vətən müharibəsi başlayanda könüllü cəbhəyə gedib. Cəbrayıl, Füzuli, Xocavənd istiqamətlərdə gedən qanlı döyüşlərdə iştirak edib. Oktyabrın 30-da Xocavənd istiqamətində hücum zamanı döyüş yoldaşlarını ölümdən xilas etmək üçün özünü düşmən tərəfin partlatmaq istədiyi mərmimin üstünə ataraq onları ölümdən xilas edib və qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Allahverdiyev Vüsal Tahir oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Döyüşdə fərqlənməyə görə”, “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub.

Ədəbiyyat :

Allahverdiyev Vüsal Tahir oğlu // Qələbə şəhidləri : II cild /tərt. edən : İ. Hüseynov. - Bakı: 2021. - S. 352-353.

Allahverdiyev Vüsal Tahir oğlu (Əsgər) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. -Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 402-407.

İnternetdə:

[https://az.wikipedia.org/wiki/V%C3%BCsal-Allahverdiyev-\(%C9%99sg%C9%99r,-1988\)](https://az.wikipedia.org/wiki/V%C3%BCsal-Allahverdiyev-(%C9%99sg%C9%99r,-1988))

Allahverdiyev Asiman Namaz oğlu
(1988-2020)
(Əsgər)

Allahverdiyev Asiman Namaz oğlu 1988- ci il avqustun 23-də Sumqayıtda anadan olmuşdur. Sumqayıt şəhər 10 saylı tam orta məktəbdə təhsil aldıqdan sonra, həqiqi hərbi xidmətə getmişdir. 6 yaşda cüdo ilə məşğul olan Asiman Respublika çempionu adını qazanmışdır. 2008-ci ildə Asiman XTD-yə MAXE kimi qəbul olunmuşdur. 2020-ci ildə Türkiyədə hərbi təlimdə olmuş , gizir rütbəsi verilmişdir. Vətən müharibəsi başlayanda cəbhəyə yollanmış Laçının, Cəbrayılın, Füzulinin düşmən işğalından azad olunmasında fəal iştirak etmişdir. Oktyabrın 9-da Füzulidə gedən qanlı döyüşlərin birində Şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Ölümündən sonra “İgidliyə görə”, “Laçının azad olunmasına görə”, “Cəbrayılın azad olunmasına görə”, “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunmuşdur.

Ədəbiyyat :

Qurban etdi öz canını Vətənə : Allahverdiyev Asiman Namaz oğlu haqqında // Firudin qızı Sahibə (Gəncəli). Yarıda qalan arzular. - Bakı: 2021. - S. 85-86.

Fətəliyyəva, Adilə. Asimana qovuşan oğul: sumqayıtlı şəhid Asiman Allahverdiyev haqqında.// Sumqayıt. - 2020. - 16 dekabr. - № 33. - S.8.

Allahverdiyev Asiman Namaz oğlu (əsgər) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. -Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 426-429.

İnternetdə:

<https://memorial.az/az/qehremanlarimiz/2104>

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Bağırov Musa Adıxan oğlunun (08.09.1973-20.03.1993) anadan olmasının 50 illiyi	32
Əliyev Fuad Güloğlan oğlunun (10.09.1973-1993) anadan olmasının 50 illiyi.....	32
Nəbiyev İntiqam Əmirqulu oğlunun (11.09.1968-11.09.1992) anadan olmasının 55 illiyi	33
Məmmədov Vüqar Mövsüm oğlunun (14.09.1973-1993) anadan olmasının 50 illiyi.....	33
Abbasov Nazim Xasay oğlunun (15.09.1968-25.10.1993) anadan olmasının 55 illiyi	33
Rüstəmov Etibar Cavanşir oğlunun (21.09.1968-24.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	34
İsayev Elxan Rasim oğlunun (24.09.1973-01.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	34
Məmmədov Ruslan Nəsim oğlunun (28.09.1973-06.12.1993) andan olmasının 50 illiyi	34
Cumratov Simran Ziyadxan oğlunun (30.09.1973-19.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	35
Əhmədov Yaqub Rza oğlunun (09.1968-13.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	35

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Əliyev Fərhad İlham oğlunun (07.09.1993-20.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	35
Hüseynov Cavad Cavid oğlunun (16.09.1998-17.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	36
Zeynalı Coşqun Çingiz oğlunun (28.09.1993-2020) anadan olmasının 30 illiyi	36

**Bağırov Musa Adıxan oğlu
(1973-1993)**

Bağırov Musa Adıxan oğlu 1973-cü il sentyabr ayının 8-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Orta təhsilini Hacı Zeynalabdin qəsəbəsi 19 saylı Tam Orta Məktəbdə almışdır. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Musa Sumqayıt Kompresorlar Zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Daha sonra həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış, 1992-ci ilin iyununda Ağdərə rayonunda uğurlu döyüş əməliyyatı keçiriləndə Musa da əməliyyatda böyük fədakarlıq göstərmişdir. Əməliyyat nəticəsində rayon mərkəzi erməni quldurlarından təmizlənmişdir. Qəhrəman həmyerlimiz Aşağı və Yuxarı Çaylı, Marquşavan, Marağa, Madagiz, Umudlu, Zəylək kəndləri və Sərsəng Su Anbarı və bağqa əraziləri azad etmək uğrunda döyüşlərdə iştirak etmişdir. 1992-ci il iyul ayında Tərtər və Kəlbəcər briqadalarının birgə keçirdikləri hücum əməliyyatları zamanı Musa da erməni tapdığı altında qalmış Kasapet, Drambon, Xatınbəyli, Canyataq, Gülyataq kəndlərinin geri qaytarılmasında qəhrəmancasına döyüşmüşdür. Musanın son döyüşü 1993-cü il martın 20-də Ağdərə rayonu Lüləsaz kəndi uğrunda gedən

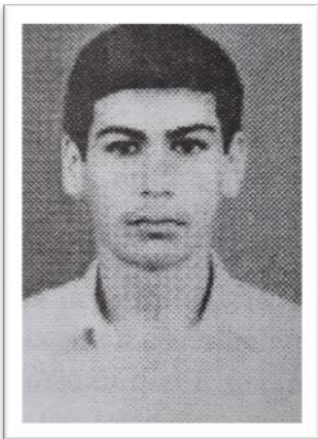
döyüş olmuşdur. O, ömrünün son dəqiqələrində də özünü itirməmiş erməni quldurlarına əsir düşməmək üçün özünü qumbara ilə partladaraq özü ilə birlikdə bir neçə erməni quldurunu məhv etmişdir. Bağırov Musa Adıxan oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat :

Bağırov Musa Adıxan oğlu //Məmmədov, Məhəmməd və başq. Vətən mənə oğul desə...: III nəşr. - Bakı: 2021. - S.28-30.

Bağırov Musa Adıxan oğlu // Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : birinci kitab. - Sumqayıt: 1998. - S.123.

**Əliyev Fuad Güloğlan oğlu
(1973-1993)**

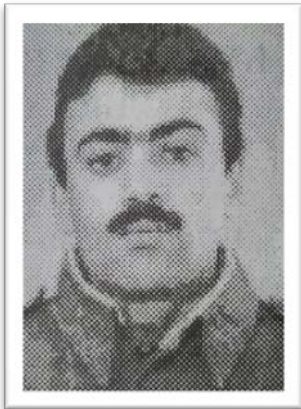

Əliyev Fuad Güloğlan oğlu sentyabrın 10-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1988-ci illərdə Sumqayıtdakı 27-saylı məktəbdə səkkizillik təhsil almışdır. Azərbaycana erməni işğalçılığı baş qaldıran zaman Fuad da buna biganə qala bilməmiş, vətənin igid oğullarının sırasına qatılaraq 1991-ci il sentyabr ayında döyüş bölgəsinə yollanmışdır. O, Ağdərə rayonunda bir sıra əməliyyatlarda iştirak edir. Hərbi əməliyyatların yerinə yetirilməsində fəallıq nümayiş etdirir. O, iştirak etdiyi bütün döyüşlərdə fərqlənməyi bacarmış, düşməyə bir çox zərbələr edirməyə müvəffəq olmuşdur. Onun sonuncu döyüşü Füzuli rayonunda olur. O, döyüşlərin birində ağır yaralanmış və şəhid olmuşdur. Fuad Əliyevin məzarı Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanındadır.

Ədəbiyyat:

Əliyev Fuad Güloğlan oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 76

**Nəbiyev İntiqam Əmirqulu oğlu
(1968-1992)**

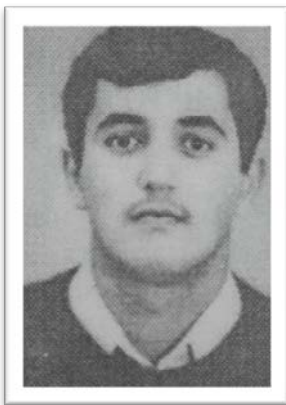
Sentyabrın 11-də Ermənistan Respublikası Yexiqenadzar rayonunun Qarabaqlı kəndində dünyaya göz açmışdır. 1975-1985-ci illərdə Qarabaqlıda orta təhsil almış, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Nəbiyevlər ailəsi deportasiya soyqırımının məruz qalmışdır. Həmin vaxt öz ata-baba yurdunu tərk etmiş, Sumqayıt şəhərinə pənah gətirmişdirlər. İntiqamın arzusu tibb işçisi olmaq idi. Lakin o, ATİ-də müsabiqədən keçə bilmir. Sonralar gücünü N.Tusi adına API-də sınamış, 1990-cı ildə həmin institutun axşam şöbəsinə qəbul olur. 1990-cı il 20 Yanvar hadisələrindən sonra könüllülərin tərkibində döyüşə atılmışdır. Azərbaycanda milli oyanışın vüsət aldığı bir zamanda döyüş bölgəsində əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. İntiqam Nəbiyev Ağdam, Şuşa, Laçın və Qubadlı döyüş bölgələrində hərbi əməliyyatların həyata keçirilməsində yaxından iştirak etmiş, düşmənin hərbi texnikasının və canlı qüvvəsinin məhv edilməsində fəallıq göstərmişdir. Onun son döyüşü Ağdərə rayonun Vəng kəndi olmuşdur. Burda ağır döyüşlərin birində İntiqam erməni cəlladlarının 8

nəfərini öldürmüş, bir BMP-sini sıradan çıxarmışdır. Bu məqamda o, döyüş yoldaşlarından birinin yaralandığını görmüş, dərhal yaralıya ilkin yardım göstərmişdir. Lakin, düşmənin snayperindən açılan yayılım atəşi İntiqam Nəbiyevdən yan keçməmiş, 1992-ci il sentyabrın 11-də anadan olduğu gün şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. İntiqam Nəbiyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Nəbiyev İntiqam Əmirqulu oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.44

**Məmmədov Vüqar Mövsüm oğlu
(1973-1993)**

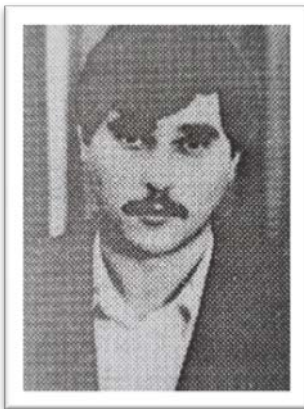

Məmmədov Vüqar Mövsüm oğlu sentyabrın 14-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Orta təhsilini 26 və 36 saylı məktəblərdə almış, Xovlu İplik Fabrikində sürücü işləmişdir. Vüqar idmançı idi. O, hələ 6 yaşında idmanın sambo növü ilə məşğul olurdu. Artıq 14 yaşında o, Azərbaycanın yığma komandasının üzvü idi. Respublika birinciliklərində səkkiz il ən yüksək nəticələri göstərən Vüqar hər dəfə çempion adını qazana bilmişdi. Vüqar 28 dekabr 1992-ci ildə Sumqayıt Hərbi Komissarlığı tərəfindən ordu sıralarına çağırılır. Bir ay Lənkərandakı "N" saylı hərbi hissədə qulluq etdikdən sonra cəbhə bölgəsinə yola düşür. O, 1993-cü ildə Ağdamın Əfəndi kəndində hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən qəhrəmancasına həlak olaraq şəhidlik zirvəsinə yüksəlir.

Ədəbiyyat:

Manirov Rəhman Neymət oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S.85. sentyabr 14

**Abbasov Nazim Xasay oğlu
(1968-1993)**

Sentyabrın 15-də Sumqayıt şəhərində fəhlə ailəsində anadan olmuşdur. 1975-1983-cü illərdə 17 saylı məktəbdə təhsil almış, 49 saylı texniki peşə məktəbini bitirmiş, Sumqayıt elektrik quraşdırma idarəsində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. Azərbaycan torpaqlarına erməni təcavüzü baş qaldıranda Nazim böyük qardaşı Adil Abbasovla birlikdə döyüş bölgəsinə yollanır. Daşaltı əməliyyatında iştirak edən Adil Abbasov bu qeyribərabər döyüşdə əlindəki qumbaranı parladaraq 5 erməni cəlladını məhv etmiş, özündə qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. Qardaşlardan Nazim Abbasov tək-cə xidmət etdiyi batalyonda deyil, döyüş bölgələrinin hər yerində məşhur idi. Hərbi biliyi və təşkilatçılığına görə onu Zəngilan döyüş bölgəsinə göndərilir. Nazim Abbasovun xidmət etdiyi batalyon 1993-cü il oktyabrın 25-də xidmət etdiyi Zəngilan bölgəsində düşmənlə üz-üzə gəlmiş və qanlı döyüşlər başlamışdır. Bu döyüşlərdə hər iki tərəf böyük itgi vermiş və Nazim Abbasov da bu döyüşlərdə ağır yaralanmış, onu xilas etmək mümkün

olmamışdır. Onun məzarı qardaşı ilə birlikdə Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanındadır. Nazim evli idi. İki övladı yadigar qaldı.

Ədəbiyyat:

Abbasov Nazim Xasay oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S. 74-75.

Məmmədqızı, S. Bir cüt tərənəm gedib: sumqayıtlı şəhid qardaşlar - Adil və Nazim Abbasov qardaşlar haqqında // Azərbaycan ordusu.- 1996. - 28 noyabr

**Rüstəmov Etibar Cavanşir oğlu
(1968-1992)**

Rüstəmov Etibar Cavanşir oğlu sentyabrın 21-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1975-1985-ci illərdə Sumqayıtdakı 21 sayılı orta məktəbdə təhsil almış, Gəncə Texnologiya İnstitutuna daxil olmuşdur. 1987-89-cu illərdə orduya getmiş, hərbi qulluqdan sonra təhsilini davam etdirmişdir. Etibar Rüstəmov 1991-ci ildə könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşmüşdür. Onun döyüş yolu Goranboy rayonundan başlamışdır. Ağdərə rayonunun 35-dən çox kənd və yaşayış məntəqələrinin düşmənlərdən azad edilməsində əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Etibar Cavanşir oğlu Rüstəmov 1992-ci ilin iyun ayının 24-də Ağdərə rayonunun Qırmızı kənd uğrunda gedən qanlı döyüşlərin birində ağır yaralanmış komandiri Vasif Əsədovu mərmə yağışlarının altından çıxararkən düşmən gülləsinə tuş gəlmiş və şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Etibar Cavanşir oğlu Rüstəmov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

**İsayev Elxan Rasim oğlu
(1973-1994)**

İsayev Elxan Rasim oğlu Sentyabr ayının 24-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Sumqayıtdakı 15 sayılı orta məktəbi bitirmişdir. Elxan İsayev 1992-ci ilin iyun ayında hərbi xidmətə çağırılmışdır. Onun döyüş yolu respublikamızın dilbər guşəsi olan Kəlbəcər rayonundan başlamışdır. O, Ağdərə və Laçın döyüş bölgələrində də düşməne qarşı mərdliklə vuruşmuş, qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Elxan İsayev bütün silah növlərindən bacarıqla istifadə edirdi. O, öz təcrübəsini yeni gəlmiş gənclərə, döyüş yoldaşlarına da həvəslə öyrədirdi. Elxanın bütün döyüş əməliyyatları demək olar ki, uğurla başa çatırdı. Az müddət ərzində komandanlıq ona çavuş rütbəsi verdi. Laçın rayonunun Seyidlər kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəman döyüşçü Elxan İsayev qəflətən yaralanmış və hospitala düşmüşdür. O, müalicədən sonra yenidən döyüş yoldaşlarının yanına qayıtmışdır.

Elxan İsayev 1993-cü ilin qarlı-saxtalı günlərində yenidən Kəlbəcər rayonuna göndərilmişdir. O, burada ağır döyüşlərdə iştirak etmişdir. Elxan 1994-cü ilin yanvarın 1-də Kəlbəcərin Yanşaq kəndi uğrunda gedən döyüşlərin birində düşmən gülləsinə tuş gəlmiş və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Elxan İsayev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat:

İsayev Elxan Rasim oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S.141.

**Məmmədov Ruslan Nəsim oğlu
(1973-1993)**

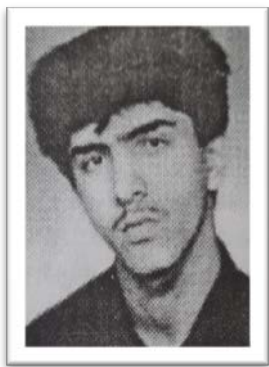
Məmmədov Ruslan Nəsim oğlu sentyabrın 28-də Ukrayna Respublikası Kiyev vilayəti Çernobl rayonunun Borisşe kəndində dünyaya göz açmışdır. Uşaqlıq illərini Borisşe kəndində keçirən Ruslan Məmmədov birinci sinfi də elə burada başa vurmuşdur. Məmmədovlar ailəsi 1981-ci ildən Azərbaycan Respublikasına gəlmiş, öz talelərini Sumqayıt şəhərinə bağlamışdılar. Ruslan Məmmədov 1989-cu ildə 49 sayılı Texniki Peşə məktəbinə daxil olmuşdur. Buranı bitirdikdən sonra əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1991-ci ildə Sumqayıt şəhər Hərbi Komissarlığına müraciət edərək torpaqlarımızın azad edilməsi üçün döyüşə tam hazır olduğunu bildirmiş və komissarlıq tərəfindən Ağdərə bölgəsinə yollanmışdır. Orda bırı sıra ağır və çətin tapşırıqları məharətlə yerinə yetirmiş, düşmənin canlı qüvvəsini sıradan çıxarmışdır. Ruslan 1992-ci ilin payızında elə Ağdərə bölgəsində döyüşlərin birində ağır yaralanmış Bakıya hospitala gətirilmişdir. O, bir qədər müalicə aldıqdan sonra yaralı-yaralı öz döyüş yoldaşlarının yanına qayıtmış, Beyləqan və Füzuli rayonlarında hərbi

xidmətini davam etdirməyi özünə borc bilmişdir. Ruslan Məmmədov 1993-cü il dekabrın 6-da Füzuli rayonunda hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən düşmən gülləsinə tuş gələrək şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Onun məzarı Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanındadır. Ruslan subay idi.

Ədəbiyyat:

Məmmədov Ruslan Nəsim oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.87

Cumratov Simran Ziyadxan oğlu
(1973-1992)

Sentyabrın 30-da Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Sumqayıtdakı 23 sayılı məktəbdə orta təhsil almış, 1991-ci ildə hərbi qulluğa çağırılmış, Azərbaycan Respublikası DİN-in Daxili Qoşunlarında xidmətə başlamışdır. O, hələ məktəb illərində hərbi dərslərə xüsusi diqqət yetirmiş, silahdan bacarıqlı atəş açmağı öyrənmişdir. İstedadına, bacarığına və hərbi hazırlığına görə Simran Cumratov qısa müddətdə döyüş yoldaşları və komandirləri arasında ad-san sahibi olmuşdur. O, hər dəfə tapşırıqları yerinə yetirərkən döyüş bölgələrindən uğurla qayıtmış, düşmənin canlı və hərbi qüvvəsini məhv etməyi bacarmışdır. Simran Cumratovun son döyüşü Tərtər bölgəsində oldu. O, 1992-ci il avqustun 19-da Tərtər uğrunda gedən qanlı döyüşlərdə hərbi tapşırıqları yerinə yetirərkən qəflətən düşmən gülləsinə tuş gəlmiş, ağır yaralanmış və şəhidlik zirvəsinə qalxmışdır. Simran Ziyadxan oğlu Cumratov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Cumratov Simran Ziyadxan oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S.41.

Əhmədov Yaqub Rza oğlu
(1968-1994)

Əhmədov Yaqub Rza oğlu sentyabr Cəbrayıl rayonunda anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə rayonun Hovsulu kəndində orta təhsil almış Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. 1990-cı il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı birləşmələrinin Rusiyanın Xankəndindəki 366-cı polkunun köməyi ilə Xocalıda soyqırımı törətmiş, daş üstə daş qoymamışdı. Bu ədalətsizliyə dözməyib, şəhid düşən soydaşlarımızın qisasını almaq istəyən Yaqub könüllü olaraq döyüş bölgəsinə yola düşür. Hələ Sovet Ordusunda xidmətdə ikən hərbin sirlərinə yiyələnən Yaqub burada düşmənə qan uddurur, silahlı dəstələrin başına od ələyirdi. 1994-cü il aprelin 13-də Yaqub Əhmədovun qulluq etdiyi tabor yenə düşmənlə üz-üzə gəlir. Cəbhəboyu hücumla keçən düşmən ön mövqeylərə soxulmuşdu. Bu qanlı döyüşdə Yaqub ön sırada vuruşurdu. Aramsız yağan güllə yağışında Yaqub bir neçə yerindən yaralanır və şəhadətə yüksəlir.

Yaqub Rza oğlu Əhmədov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. O, subay idi.

Ədəbiyyat:

Əhmədov Yaqub Rza oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 182.

Əliyev Fərhad İlham oğlu
(1993-2020)
(MAHHXHQ, əsgər)

Əliyev Fərhad İlham oğlu II Qarabağ müharibəsində tarix yazan qəhrəmanlarımızdan biri də Fərhad Əliyevdir. Fərhad İlham oğlu 7 sentyabr 1993-cü ildə anadan olub. Ailənin tək övladı olan Fərhadın hələ heç bir yaşı tamam olmamış atası rəhmətə getdiyindən onu anası tək böyüdü. Fərhad 9-cu sinfə kimi 20 sayılı məktəbdə təhsil alıb. Daha sonra Bakı İdarəetmə Kollecinə təhsilini davam etdirib. Naftalan şəhərində hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra yolunu yenə də hərbidən salıb. Fərhad 877-ci hərbi hissədə MAXE kiçik çavuş kimi xidmət edib. Kiçik çavuş Əliyev Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Füzuli rayonu Yuxarı Seyidəhmədli kəndi istiqamətində bir neçə adsız yüksəkliyin ələ keçirilməsində, eləcə də Füzuli rayonunun Kürdlər, Yuxarı Abdurrəhmanlı, Gecəgözlü kəndlərinin alınmasında xüsusi rolu olub. Qəhrəmanımız oktyabrın 20-də Füzuli rayonu Gecəgözlü kəndində düşmən üzərinə hücumla keçərkən həlak olub. Nəşi neytral

zonada qaldığından yalnız 29 gün sonra oradan çıxarmaq mümkün olub. Şəhidimiz Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib.

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamlarına əsasən Fərhad Əliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Ədəbiyyat:

Məmmədli, Namiq . Şəhid Fərhad Əliyevin doğum günü qeyd olunub: Sumqayıtlı şəhid //Sumqayıt.-2021. - 17 sentyabr. - № 36-37. - S.7.

Əliyev Fərhad İlham oğlu // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 503-506.

Hüseynov Cavad Cavid oğlu
(1998-2020)
(Əsgər)

Cavad Cavid oğlu Hüseynov 1998-ci il 16 sentyabr Lerik rayonunun Çayrud kəndində anadan olub. 2016-2019-cu illərdə Lənkəran Dövlət Universitetində "Biznesin idarə edilməsi" fakültəsində oxuyub. Subay idi. Cavad Hüseynov 2019-cu ildə Lerik rayon hərbi komissarlığı tərəfindən həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb və Goranboy rayonunda yerləşən "N" sayılı hərbi hissəyə yola salınıb. Orada 3 ay müddətində xidmət etdikdən sonra Ağdam rayonunda yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə xidmətini davam etdirib. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Cavad Hüseynov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası üçün başlanan Vətən müharibəsində savaşıb. Cavad Hüseynov oktyabrın 17-də Suqovuşan ərazisində gedən döyüşlərdə şəhid olub. 18 noyabrda Sumqayıt Şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş

tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Cavad Hüseynov "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edildi. (15.12.2020) "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

Hüseynov Cavad Cavid oğlu (Əsgər) // Hacıyeva, Aygün. Seçilmişlər., Sumqayıt: Azəri, 2021.- S. 498-502.

Zeynallı Coşqun Çingiz oğlu
(1993-2020)
(MAHHXHQ, Kiçik çavuş)

Zeynallı Coşqun Çingiz oğlu 28 sentyabr 1993-cü il Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 2000-ci ildə ailə H.Z. Tağıyev qəsəbəsində yaşadığına görə Coşqun 1-ci sinfə bu qəsəbədə aşılayır. Daha sonra ailə Sankt-Peterburqa köçdüyinə görə o təhsilini orada davam etdirməli olur. Coşqun ailə vəziyyəti ilə əlaqədar təhsilini başa qoymadı, alsa da təhsildən, təlim-tərbiyyədən geri qalmayıb. 2012-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılan Coşqun hərbi təlimlərdən keçdikdən sonra snayperçi kimi döyüş bölgəsinə yollanır. Hərbi xidməti uğurla başa vurduqdan sonra sənədlərini hazırlayıb MAXE kimi Daxili Qoşunlarda fəaliyyətə başlayır. 3-ilə yaxın xidmət göstərən əsgər "Kiçik çavuş" rütbəsi alır. 2015-ci ildə illərdir sevdiyi qızla ailə həyatı quran Coşqunun iki övladı dünyaya gəlir. Daha sonra Quru Qoşunlarında xidmətə başlayır Coşqun. 2020-ci il 27 sentyabrda II Qarabağ müharibəsi başlayanda Coşqun xidməti vəzifəsinə yerinə yetirirdi. Knüllülərin toplanıb cəbhəyə göndərilməsi ilə məşğul idi. Cəbhə bölgəsinə can atan Coşqun elə

iş yerindən bir başa döş zonasına göndərilir. Füzulu, Suqovuşan, Hadrut, Laçın, Şuşa istiqamətində gedən döyüşlərdə ləyaqətlə iştirak edib, döyüşçülərin silah-sursat, ərzaq təminatını həyata keçirirdi. Şanlı ordumuzun misilsiz qələbəsindən yerə-göyə sığmayan igidimiz xidmət zamanı maşında qəzaya düşərək şəhidlik zirvəsinə yüksəlir. Zeynallı Coşqun Çingiz oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Zeynallı Coşqun Çingiz oğlu (MAHHXHQ, Kiçik çavuş) // Hacıyeva, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 560-564.

İnternetdə:

<https://www.youtube.com/watch?v=0NIQYONYMqA>

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Yusifov Qurban Cəlil oğlunun(10.10.1973-10.01.1994)anadq\an olmasının 50 illiyi 37

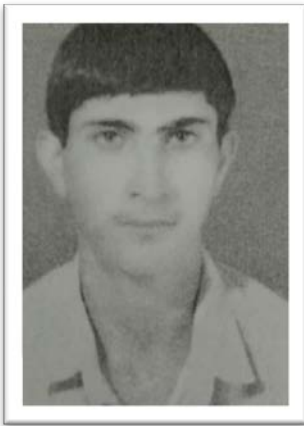
Aprel döyüşü şəhidi

Axundov Əbdülməcəd Nadirşah oğlunun (15.10.1993-02.04.2016) anadan olmasının 30 illiyi 37

Vətən Müharibəsi şəhidi

Cəbrayıllov Sübhan Rəhim oğlunun(23.10.1983-19.10.2020)anadan olmasının 40 illiyi 38

**Yusifov Qurban Cəlil oğlu
(1973-1994)**

Yusifov Qurban Cəlil oğlu 1973-ci il oktyabrın 10-da Qubadlı rayonunun Hal kəndində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Hal kəndindəki orta təhsil almışdır. Qurban Yusifov 1990-cı ildə Sumqayıt Politeknik Texnikumuna daxil olmuş, texnikumda oxuyarkən -1991-ci ildə Sumqayıt şəhər Hərbi Komissarlığı tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışdır. Qurban Yusifov bir neçə ay hərbi hazırlıqdan sonra Kəlbəcər istiqamətində döyüşə göndərilmiş, ağır və çətin döyüşlərdə iştirak etmişdir. Murov dağı uğrunda gedən qanlı döyüşlərin birində o, ayaq nahiyyəsindən ağır yaralanmış Göyçay xəstəxanasında müalicə olunmuşdur. Qurban Yusifov 1993-cü ilin avqust ayında yenidən döyüş bölgəsinə qayıtmış, Füzuli, Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı rayonlarında düşməne qarşı qəhrəmancasına vuruşmuşdur. Qurban Cəlil oğlu Yusifov 1994-cü il yanvarın 10-da Füzuli rayonunun Ağağı Əbdülrəhmanlı kəndi uğrunda gedən qanlı döyüşlərin birində ağır yaralanmış. Şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Qurban Yusifov Sumqayıt Şəhidlər

Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

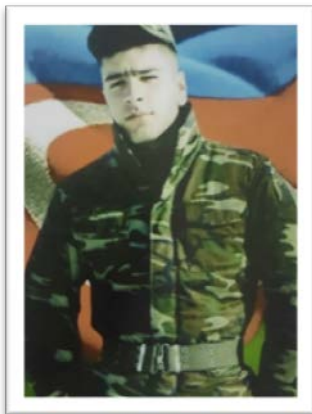
Ədəbiyyat :

Yusifov Qurban Cəlil oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 89.

Cahangirova, Vəsilə. Qurban idi, qurban da getdi: Yusifov Qurban Cəlil oğlu haqqında //Sumqayıt. – 1994. - 14 may. - № 27. - S. 2.

Cahangirova, V. Qurban idi, qurban da getdi: sumqayıtlı şəhid Qurban Yusifov haqqında / V. Cahngirova // Sumqayıt. - 1994. - 14 may. - № 27. - S. 2

**Əbdülməcəd Nadirşah oğlu Axundov
(1993-2016)**

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri. 2016-cı ildə Aprel döyüşləri zamanı şəhid olub, ölümündən sonra "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" III dərəcəli medalı ilə təltif edilib.

Əbdülməcəd Axundov 1993-cü ilin 15 oktyabr günündə Sumqayıt şəhərində Nadirşah və Ceyran Axundovaların ailəsində anadan olub. 2010-cu ildə Sumqayıt şəhərində yerləşən 16 sayılı tam orta məktəbi bitirən Əbdülməcəd Axundov elə həmin il Azərbaycan Texniki Universitetinə daxil oldu. Əsgər Əbdülməcəd Axundov 2016-cı ilin aprel ayında Azərbaycan-Ermənistan təmas xəttində baş verən atışma zamanı şəhid oldu. Aprelin 9-u isə Əbdülməcəd Axundov doğulduğu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında son mənzilə yola salındı. Dəfn mərasiminə minlərlə şəhər sakini ilə yanaşı, şəhidin qulluq etdiyi hərbi hissənin əsgərləri və zabitləri də qatıldı. Dəfn mərasiminin sonunda yaylın atəşi açıldı və əsgər Axundov uğrunda şəhid olduğu torpağa tapşırıldı. Əbdülməcəd Axundov

ölümündən sonra göstərdiyi qəhrəmanlığa görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" III dərəcəli medalı ilə təltif edildi.

Ədəbiyyat:

Daha bir şəhidlə vida mərasimi: Aprelin 9-da Şəhid Əbdülməcəd Axundovun dəfn mərasimi keçirildi. // Sumqayıt. - 2016. - 16 aprel. - № 17. - S. 3.

Cəbraylov Sübhan Rahim oğlu
(1983-2020)
(Baş gizir)

Sübhan Cəbraylov 1983-cü il oktyabrın 23-də Salyan rayonunun Marışlı kəndində anadan olub 1989-cu ildə Salyan rayonunda R.Qafarov adına Marışlı kənd tam orta məktəbinin adına birinci sinfinə qəbul olmuşdur. 2000-ci ildə oradan məzun olmuşdur və hərbi xidmətə yollanmışdır. Azərbaycan, rus və erməni dillərində sərbəst danışdı. giziri, Vətən müharibəsi şəhidi, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlanan Vətən müharibəsində Azərbaycan Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin heyətində Cəbrayıl rayonu, Füzuli rayonu və Qubadlı rayonu istiqamətlərində, həmçinin Ərgünəş dağı və Hadrut qəsəbəsi istiqamətlərində gedən döyüşlərdə savaşıbmışdır. Ümumi olaraq 24 gün ərzində 30-dan çox yaşayış məntəqəsinin azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə olmuşdur. 2000-ci ildə oradan məzun olmuşdur və hərbi xidmətə

yollanmışdır. Azərbaycan, rus və erməni dillərində sərbəst danışdı. Sübhan

Cəbraylovda daxil olduğu Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin 15 nəfər hərbi qulluqçudan ibarət olan qrupu, həmçinin digər dəstələrin olan 30 nəfər hərbi qulluqçuları oktyabrın 19-da Qubadlı rayonu istiqamətində ciddi önəm və strateji əhəmiyyətə sahib olan mövqelər uğrunda döyüşlərə daxil olmuşdular. Qeyri-bərabər döyüşlər nəticəsində Sübhan Cəbraylov və dəstənin bir neçə üzvü şəhid olmuşdur.

(09.12.2020) — "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" medalı (ölümündən sonra)¹

(15.12.2020) — "Vətən uğrunda" medalı (ölümündən sonra)¹

(24.12.2020) — "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

(24.06.2021) — "Füzulinin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

(24.06.2021) — "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalı (ölümündən sonra)

Ədəbiyyat:

Cəbraylov Sübhan Rahim oğlu // Şəhadət zirvəsində. - № 1. - S.3.

Telmanqızı, Yeganə. Doğulduğu gün torpağa tapşırıldı: Vətən müharibəsi qəhrəmanı Cəbraylov Sübhan Rahim oğlu // Sumqayıt. - 2021. - 9 fevral. - № 4. - S.2.

Cəbraylov Sübhan Rahim oğlu (Baş gizir) // Aygün Hacıyava. Seçilmişlər. - Sumqayıt: 2021. - S. 333-338.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edilməsi haqqında : Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 15 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.-2020.- 16 dekabr.- S.6-12

İnternetdə:

<https://az.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCbhan-C%C9%99bray%C4%B1lov>

<https://www.youtube.com/watch?v=ABXINUXdHOw>

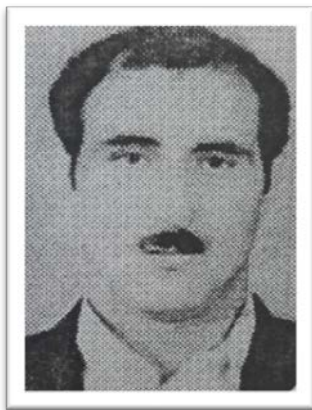
Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Nəcəfov Füzuli Cəmil oğlunun (02.11.1948-20.11.1990) anadan olmasının 75 illiyi	39
Fərəcov Sərvər Qadir oğlunun (03.11.1963-05.01.1994) anadan olmasının 60 illiyi	39
Ağayarov Afər Ağayar oğlunun (04.11.1973-16.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	40
Əsgərov İlqar Gülağa oğlunun (04.11.1958-1994) anadan olmasının 65 illiyi	40
Mustafayev Nemət İzzət oğlunun (17.11.1963-31.12.1994) anadan olmasının 60 illiyi	40
Quliyev Rauf Qəribxan oğlunun (22.11.1968-10.10.1992) anadan olmasının 55 illiyi	41
Rəhimov Vasif Həsənqara oğlunun (22.11.1968-13.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	41
Abdullayev Əfqan Sədr oğlunun (28.11.1958-20.02.1995) anadan olmasının 65 illiyi	41
Adıgözəlov Balakışi Atakışi oğlunun (28.11.1968-11.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	42

Vətən müharibəsinin Şəhidi

Əsgər İsmayılov Vüqar Məhəmməd oğlunun (23.11.1998-04.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi..... 42

Nəcəfov Füzuli Cəmil oğlu (1948-1990)

Nəcəfov Füzuli Cəmil oğlu noyabrın 2-də Laçın rayonunun Suarası kəndində anadan olmuşdur. Suarası kəndində ibtidai məktəbi bitirdikdən sonra Qubadlı rayonunun Muradxanlı kəndində orta məktəbi başa vurmuşdur. O, 1968-1970-ci illərdə Sovet Ordusunda xidmət etmiş, sonralar öz taleyini Sumqayıt şəhəri ilə bağlamışdır. Müxtəlif istehsalat sahələrində çalışmışdır. Ermənilərin işğalçılıq siyasətinə dözə bilməyən Füzuli Nəcəfov könüllü şəkildə döyüş meydanına yollanır. Laçın rayonunun yaşayış məntəqələrinin müdafiəsində yaxından iştirak edir, erməni quldurlarının basqınlarının qarşısını almaqda fəal iştirak edir. O, 1990-cı il noyabr ayının 20-də Laçın-Gorus sərhəddində yerləşən Zabux kəndi yaxınlığında ağır yaralanır və şəhidlik ünvanını qazanır. Onun məzarı Laçın rayonunun Suarası kəndindədir. Füzuli Nəcəfov evli idi. Ondan geriye iki qız, bir oğul payı qaldı. Onlar Sumqayıt şəhərində yaşayırlar.

Ədəbiyyat:

Nəcəfov Füzuli Cəmil oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: ikinci kitab. - Sumqayıt. - 2000. - S.17.

Fərəcov Sərvər Qadir oğlu (1963-1994)

Fərəcov Sərvər Qadir oğlu Noyabrın 3-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1970-1981-ci illərdə Sumqayıt şəhərindəki 14 və 4 saylı məktəblərində orta təhsil almışdır. 1981-1985-ci illərdə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunu bitirmiş, həmin il Sumqayıt şəhər ticarət idarəsində işə başlamışdır. Azərbaycan Respublikası prezidenti Heydər Əliyevin xalq müraciətindən ruhlanan Sərvər Fərəcov könüllü olaraq Milli Orduya yazılmış, kəşfiyyatçı kimi Füzuli rayonunda hərbi fəaliyyətə başlamışdır. O, cəbhədə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Elxan Zülfüqarovla bir çox uğurlu əməliyyatlar aparmış, düşmənin xeyli canlı qüvvəsini və texnikasını məhv etmişdir. 1994-cü il yanvarın 4-dən 5-nə keçən gecə onlar dumanlı bir gündə kəşfiyyat apararkən ermənilər tərəfindən mühasirəyə düşmüşdülər. Onlarla bir yerdə döyüşən Milli Qəhrəman Elxan Zülfüqarov ağır yaralanmış və şəhid olmuşdur. Sərvər Fərəcov döyüş meydanında tək qalmışdır. O, düşmənin xeyli əsgərini məhv etmiş və bir tankını sıradan çıxarmışdır. Sərvər

üzübüz atışma vaxtı ayağından ağır yaralanmışdır. Bir qədər atışmadan sonra o, hər iki əlini də itirmiş və qəhrəmancasına şəhid olmuşdur. Üstündə sənədi olmadığından onu səhvən İmişlidə dəfn etmişlər. Ailə üzvləri bildikdən sonra Sərvər Fərəcov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanına gətirilmiş və dəfn edilmişdir. Evli idi, bir oğlu var.

Ədəbiyyat:

Fərəcov Sərvər Qadir oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 180.

**Ağayarov Afər Ağayar oğlu
(1973-1993)**

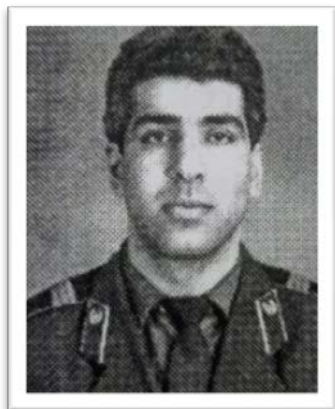
Ağayarov Afər Ağayar oğlu noyabrın 4-də Ermənistan Respublikası Sisyan rayonunun Sofulu kəndində anadan olmuşdur. 1980-1990-cı illərdə Sumqayıtdakı 14 sayılı orta məktəbdə təhsil almış, sonra 35 sayılı texniki-peşə məktəbinə daxil olmuşdur. Afər Ağayarov 1992-ci ilin may ayının əvvəllərində könüllü olaraq Qubadlı cəbhəsinə döyüşə getmişdir. O, yoldaşları ilə bir neçə dəfə düşməyə hücum etmiş, onların canlı qüvvəsini və hərbi texnikasını sıradan çıxarmışdır. “Tarzan” ləqəbi ilə məşhur olan Afər Ağayarov tez-tez hücumə keçib, düşməni qorxuya salır, böyük müvəffəqiyyətlə geri qayıdarmış. Afər Ağayarov 4 ay xüsusi hazırlıq kursunda oxuduqdan sonra serjant rütbəsi ilə yenidən cəbhə bölgəsinə qayıtmışdır. O, Ağdamın Gülablı və Şelli kəndləri uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərmişdir. Afər Ağayarov 1993-cü ilin iyulun 16-da Şelli kəndi uğrunda gedən döyüşlərin birində

şəhid olmuşdur. Afər Ağayar oğlu Ağayarov Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Ağayarov Afər Ağayar oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 80.

**Əsgərov İlqar Gülağa oğlu
(1958-1994)**

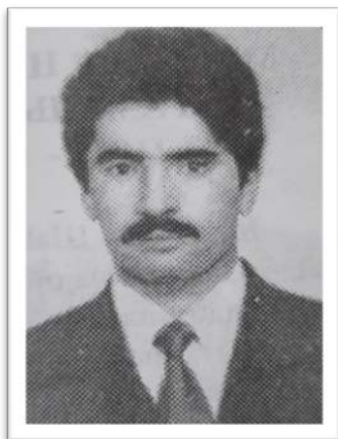

Əsgərov İlqar Gülağa oğlu noyabrın 4-də Sumqayıt şəhərində dünyaya göz açıb. 1965-1975-ci illərdə Sumqayıtdakı 3 sayılı orta məktəbdə təhsil almış, 49 sayılı Peşə Məktəbini bitirmiş, Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmişdir. 1985-ci ildən yanğından mühafizə sistemində starsına rütbəsində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1993-cü ildə Azərbaycanda döyüş bölgəsində vəziyyətin həddən artıq gərginləşdiyi, erməni quldurlarının daha da azğınlaşdığı bir zamanda yanğın söndürənlərdən ibarət könüllülər dəstəsində vətənin müdafiəsinə qatılmışdır. O, bu dəstənin tərkibində erməni yaraqlılarına qarşı qəhrəmanca vuruşur, onların canlı və hərbi texnikasının sıradan çıxarılmasında xüsusilə fərqlənirdi. Döyüşlərin birində düşmənlə üz-üzə gələn İlqar bir neçə saatlıq atışmadan sonra onların PDM-ni partlada bilmişdi. Bu döyüşdə yağı düşmənin açdığı yayılım atəşi İlqardan yan keçmir və o, qəhrəmanca şəhid olur. İlqar evli idi. Bir oğlu yadigar qaldı.

Ədəbiyyat:

Əsgərov İlqar Gülağa oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S. 179.

**Mustafayev Nemət İzzət oğlu
(1963-1994)**

Mustafayev Nemət İzzət oğlu noyabrın 17-də Şəki rayonunun Baş Zeyzid kəndində anadan olmuşdur. 1970-1980-ci illərdə Zeyzid Kənd Orta məktəbində təhsil almışdır. Dnepropetrovsk şəhər Metallurgiya İnstitutun Metallurgiyanın avtomatlaşdırılması fakültəsini bitirmişdir. Sonralar Sumqayıtdakı Boru Prokat zavodunda gənc mühəndis kimi fəaliyyətə başlayır. Erməniləri Vətənimizə qanunsuz soxulduğu, soydaşlarımızın olmazın zülmərə məruz qaldığı bir vaxtda Nemət də Sumqayıtdakı özünümüdafiə batalyonuna qoşularaq döyüş bölgələrinə yollanır. Nemətin ilk döyüş yolu Ağdamın Çəmənli kəndindən keçmişdir. O, burada dəfələrlə düşmənlə qarşı-qarşıya gəlmiş əsl qəhrəmanlıq göstərərək düşməni itki ilə üz-üzə qoymuşdur. Nemət Mustafayev 1994-cü ildə dekabrın 31-də Ağdamın Çəmənli kəndində gedən qanlı döyüşlərdə şəhid olur. Nemət Mustafayev evli idi. İki övladı və həyat yoldaşı Sumqayıtda yaşayır.

Ədəbiyyat:

Mustafayev Nemət İzzət oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 117-119.

Quliyev Rauf Qəribxan oğlu
(1968-1992)

Quliyev Rauf Qəribxan oğlu noyabrın 22-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1975-1985-ci illərdə Sumqayıtdakı 25 saylı orta məktəbdə təhsil almışdır. Gənc Raufun arzusu təyyarəçi olmaq, Vətəni yağı düşməndən göz bəbəyi kimi qorumaq idi. 1989-cu ildə Saratov Ali Hərbi Aviasiya məktəbini müvəffəqiyyətlə bitirmiş, 1989-92-ci illərdə Saratovun "N" hərbi hissəsində təyyarəçi işləmişdir. Vətənin üzərini qara buludlar aldığını gören təcrübəli təyyarəçi kapitan Rauf Quliyev doğma Azərbaycana qayıtmış, az bir vaxt içərisində 27 uğurlu döyüş əməliyyatında iştirak etmişdir. Rauf Ağdərə, Laçın, Qubadlı və digər rayonlarda maraqlı və yadda qalan döyüş yolu keçmişdir. Rauf Quliyev 1992-ci ilin oktyabrın 10-da Muradxanlı kəndində gedən döyüş əməliyyatı keçirərkən həlak olmuşdur. Cəlilabad rayonunda dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat:

Quliyev Rauf Qəribxan oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab /

T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 62.

Rəhimov Vasif Həsənpərə oğlu
(1968-1994)

Rəhimov Vasif Həsənpərə oğlu 1968-ci il noyabrın 22-də Qubadlı rayonunun Kürdməhrizli kəndində anadan olmuşdur. 1975-1985-ci illərdə Kürdməhrizli kənd məktəbində orta təhsil almışdır. Orta təhsilini başa vuran Vasif Sovet Ordusu sıralarında hərbi xidmətdə olmuşdur. Daha sonra isə Sumqayıt şəhərinə gəlmiş, Sumqayıt "Məişət Kimyası" İstehsalat Birliyində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Vasif Rəhimov 1991-ci ilin iyununda könüllü olaraq döyüş bölgələrinə yola düşmüş, Qubadlı rayonunda özünümüdafiə dəstəsinə qoşulmuşdur. Qulluq etdiyi batalyon dəfələrlə düşmənlə ağır zərbələr endirmiş, düşməni geri çəkilməyə məcbur etmişdir. Bacarıqlı döyüşçü daha sonra Tərtər bölgəsinə göndərilmiş, bir sıra ağır döyüşlərdə iştirak etmiş, yaşayış məntəqələrinin qorunmasında nümunə göstərmişdir. Vasif Boyəhmədli, Sofulu, Mollalar, Papravənd və digər kəndlərin müdafiəsində fəal iştirak etmişdir. Döyüşlərin birində ağır yaralanan Vasif qəspitala göndərilmişdir. İki aylıq müalicədən sonra yenidən döyüş yoldaşlarının yanına qayıtmışdır. 1994-cü ildə Vasif Rəhimov Ağdam rayonuna göndərilmişdir. O, Ağdamda da bir sıra ağır döyüşlərdə iştirak etmişdir. 1994-cü il aprelin 13-də Vasif Rəhimov Ağdamın

Güllücə kəndində hərbi tapşırığı yerinə yetirərəkən yaralanmış və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Rəhimov Vasif Həsənpərə oğlu Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat:

Rəhimov Vasif Həsənpərə oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 116-117.

Abdullayev Əfqan Sədr oğlu
(1958-1995)

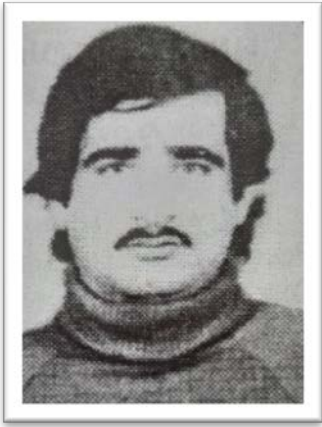

Abdullayev Əfqan Sədr oğlu noyabrın 28-də Kürdəmir rayonunun Qarasaqqal kəndində anadan olmuşdur. 1966-1976-cı illərdə Həmin rayonun Qarasaqqal kəndindəki orta məktəbdə təhsil almışdır. 1977-1979-cu illərdə hərbi qulluqda olmuşdur. Ordudan sonra Sumqayıt şəhərinə gəlmiş, 41 saylı peşə məktəbində oxumuş, çilingər peşəsinə yiyələnmişdir. 1980-ci ildə "Sintezkauçuk" zavodunda əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Əfqan Abdullayev istehsalatda nümunə göstərmiş, dəfələrlə idarə heyətinin mükafatlarına layiq görülmüşdür. Əfqan Sədr oğlu Abdullayev erməni faşistlərinin işğalçılıq siyasətinə dözməmiş, 1993-cü ilin oktyabrın 26-da Sumqayıt hərbi komissarlığına müraciət etmiş və Azərbaycanın Milli Ordusuna yazılmışdır. O, Sumqayıt batalyonu tərkibində Ağdam rayonundakı döyüşlərdə xüsusi fəallıq göstərmişdir. Əfqan Abdullayev 1995-ci il fevralın 20-də Çəmənli kəndində düşmən tərəfindən basdırılmış minaya düşmüş və şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Əfqan Sədr Abdullayev Kürdəmir rayonunun Qarasaqqal kəndində dəfn edilmişdir. O, evli idi. Ailəsi Sumqayıt şəhərində yaşayır.

Ədəbiyyat:

Abdullayev Əfqan Sədr oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 201.

**Adıgözəlov Balakışi Atakışi oğlu
(1968-1994)**

Adıgözəlov Balakışi Atakışi oğlu noyabr ayının 28-i 1968-ci ildə Ucar rayonunda fəhlə ailəsində dünyaya göz açmışdır. 1965-1975-ci illərdə Ucar rayonundakı 2 sayılı Orta Məktəbi bitirmişdir. 1977-1979-cu illərdə orduda xidmət etmişdir. Balakışi 1980-ci ildə Azərbaycan Sənaye İnstitutunun Sumqayıt filialına daxil olur. Buranı bitirdikdən sonra 1993-cü ildə erməni-azərbaycan müharibəsinin səngimək bilmədiyi bir zamanda döyüş bölgəsinə yollanır. Balakışi bir çox döyüşlərdə fəal iştirak etmiş, Ağdamın Çəmənli kəndi ətrafındakı döyüşlərdə xüsusi fəallıq göstərmişdir. Balakışi 1994-cü il aprelin 11-də elə Ağdamın Çəmənli kəndi ətrafındakı döyüşlərdə ağır yaralanır və şəhadətə yüksəlir. Onun məzarı Sumqayıtdakı Şəhidlər Xiyabanındadır. O evli idi. İki oğlu və bir qızı var.

Ədəbiyyat:

Adıgözəlov Balakışi Atakışi oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı, 2000. - S. 161.

**İsmayilov Vüqar Məhəmməd oğlu
(1998-2004)
(Əsgər)**

Vüqar İsmayilov 1998-ci il noyabrın 23-ü Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 2004-2015-ci illərdə Sumqayıt şəhər 28 sayılı tam orta məktəbdə, 2016-2020-ci illərdə isə Bakı Avrasiya Universitetinin Regionşünaslıq və iqtisadiyyat fakültəsinin Regionşünaslıq (ABŞ və Kanada) ixtisasında təhsil almışdır. 2020-ci il Tovuz hadisələri 4-cü kurs tələbəsi olan Vüqarın həyatında dönüş nöqtəsi olur. Gələcək planlarını unudaraq general Polad Həşimovun şəhid olmasından sonra minlərlə azərbaycanlı gənc kimi Vətənin müdafiəsinə qalxır. Vüqar İsmayilovun 2020-ci il iyulun 28-i həqiqi hərbi xidmətə çağırılmışdır. Əsgərlikdə sanitariya xidməti ilə məşğul olan Vüqar döyüş meydanında yaralı əsgərlərə ilkin tibbi yardım göstərərək onları ölümün pəncəsindən xilas edirdi. Quru Qoşunlarında xidmət edən Vüqar oktyabrın 4-də Tərtər rayonunun Suqovuşan istiqamətində mühüm yüksəkliklərdən birinin alınması uğrunda gedən döyüşlərdə düşməne qarşı mərdliklə vuruşaraq ən uca məqama - şəhidlik zirvəsinə ucalır. Oktyabrın 17-si Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir. Azərbaycanın ərazi

bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamı ilə əsgər İsmayilov Vüqar Məhəmməd oğlu ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edilmişdir.

Ədəbiyyat:

İsmayilov Vüqar Məhəmməd oğlu (Əsgər) //Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. - Sumqayıt: Azəri, 2021. - S. 259-262.

Birinci Qarabağ Müharibəsi Şəhidləri

Mikayılov Ziyad Alı oğlunun(06.12.1958-1993) anadan olmasının 65 illiyi	43
Quliyev Zakir İsmayıl oğlunun (10.12.1968-04.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	43
Quliyev Vəli İbrahim oğlunun(15.12.1968-1992) anadan olmasının 55 illiyi	44
Səfərov Rıfulla Əlisəfa oğlunun (27.12.1973-04.04.1993) anadan olmasının 50 illiyi	44
Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlunun (27.12.1973-29.09.1992) anadan olmasının 50 illiyi	44
Vəliyev Elxan Səməd oğlunun (30.12.1958-1995)anadan olmasının 65 illiyi	45

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Cəfərov Cavid Fərhad oğlunun(01.12.1993-01.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	45
Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlunun (08.12.1993-20.10.2020)anadan olmasının 30 illiyi	46

Mikayılov Ziyad Alı oğlu (1958-1993)

Mikayılov Ziyad Alı oğlu 1958-ci il dekabrın 6-da Göyçay rayonunun Mollahacılı kəndində anadan olmuşdur. Orta təhsili öz kəndlərində aldıqdan sonra Dnepropetrovsk Metallurgiya İnstitutunu bitirmiş, təyinatla Sumqayıt "Azərbayc" İstehsalat Birliyinə göndərilmişdir. Ziyad Məlikov erməni təcavüzünə dözə bilməmiş, Milli Ordu sıralarına yazılmışdır. O, rota komandiri vəzifəsinə irəli çəkilmişdir. O, bacarıqlı komandir, mahir atıcı, yaxşı dost idi. Ziyad əməliyyatların hər birindən uğurla, yüksək döyüş qabiliyyəti ilə geri qayıdırdı. 1993-cü ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev Ziyad Mikayılovu erməni təcavüzkarlarına qarşı göstərdiyi igidliyə və yüksək döyüş qabiliyyətinə görə "Şah İsmayıl Xətai" adına fəxri fərmanla təltif etmişdir. Onu rəhbərlik etdiyi bölük 1993-cü ilin dekabrında Beyləqanda düşməne ağır və sarsıdıcı zərbələr endirmişdir. 3 saatdan artıq davam edən döyüşdə Ziyad Mikayılov düşmən gülləsinə tuş gəlir və şəhid olur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin fərmanı ilə ölümündən sonra Ziyad Alı oğlu Mikayılov "Azərbaycan bayrağı"

ordeni ilə təltif edilmişdir. Ziyad Mikayılov Göyçay qəbiristanlığında dəfn olunmuşdur.

Ədəbiyyat :

Mikayılov Ziyad Alı oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 62-
Kərimov, Saleh. Necə qıydı ölüm , sənə?! : Mikayılov Ziyad Alı oğlu haqqında //Sumqayıt. - 1996. - 30 noyabr.

Quliyev Zakir İsmayıl oğlu (1968-1994)

Quliyev Zakir İsmayıl oğlu 1968-ci il dekabr ayının 10-da Zəngilan rayonunun Aşağı Yeməzli kəndində anadan olmuşdur. Orta təhsilini Sarallı Xəntab kənd məktəbində almışdır. Orta təhsilini başa vurduqdan sonra Sovet Ordusu sıralarında hərbi xidmət keçmişdir. 1992-ci ildən Zəngilan rayon Polis şöbəsində qulluq etmişdir. Bu illər erməni faşistləri sərhəd rayonlarını daim atəş altında saxlayır, yerli əhalini qorxu və təşviş içərisində saxlayırdılar. Polis işçiləri bu hücumların qarşısını almaq üçün daim müdafiəni gücləndirir, düşməne müqavimət göstərirdilər. Zakir Quliyev də erməni təcavüzkarlarına qarşı amansız idi. 1993-cü ilin aprel ayında erməni faşistləri Qafan rayonu tərəfdən hücumə keçərək bir neçə yaşayış məntəqəsinə atəş açmışdılar. Yerli əhali müdafiəyə qalxaraq düşməne müqavimət göstərmişdir. Zəngilan rayon polis işçiləri də yerli əhali ilə birlikdə idi. Əks hücum nəticəsində düşmən geri otuzdurulmuşdu. Bu əməliyyatların həyata keçirilməsində Zakirin də böyük əməyi

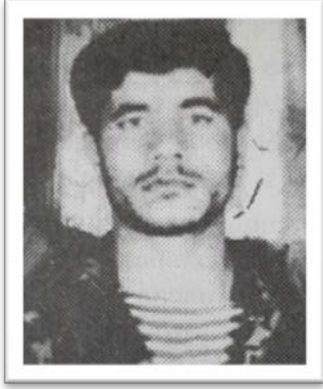
olmuşdur. Qafan rayonu yaxınlığında düşmən mühasirəsinə düşmüş, Zakir Quliyev əl qumbarası ilə düşməne zərbələr endirmiş, mühasirəni yarmış və döyüş yoldaşlarını mühasirədən çıxarmışdır. Zakir Quliyev Füzuli rayonunda da bir sıra hərbi əməliyyatların yerinə yetirilməsində iştirak etmişdir. O, rayonun işğal edilmiş kəndlərinin və habelə Horadiz qəsəbəsinin azad edilməsində əsl qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdir. Quliyev Zakir İsmayıl oğlu 1994-cü il aprel 4-də erməni kəşfiyyatçılarına qarşı keçirilən hərbi əməliyyat zamanı Horadiz qəsəbəsində minaya düşərək şəhid olmuşdur. Zakir Quliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilmişdir.

Ədəbiyyat :

Quliyev Zakir İsmayıl oğlu //Əliyev Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 107-108.

Abdullayev Adil. Zakirin döyüş yolu : Quliyev Zakir İsmayıl oğlu haqqında // Sumqayıt 1994. -20 avqust. -
Əhmədova, İ. Vətən sevgilərin ən ilahisi: şəhid Zakir Quliyev haqqında / İ. Əhmədova // Sumqayıt. - 1996. - 6 yanvar.

Quliyev Vəli İbrahim oğlu
(1968-1992)

Dekabrın 15-də Gədəbəyin Erginaz kəndində anadan olmuşdur. 1975-1983-cü illərdə Erginaz kəndi Orta Məktəbində təhsil almışdır. Sovet Ordusu sıralarında qulluq etmiş, hərbi xidmətdən sonra Sumqayıtdakı 2 saylı Tikinti Trestində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Birinci Qarabağ müharibəsi başlayanda yoldaşları ilə bərabər Sumqayıt Hərbi Komissarlığına müraciət edib döyüş bölgəsinə göndərilməyi tələb etmişdir. Onun döyüş yolu Tərtər rayonundan başlamışdır. O, burada hərbi təlim keçmiş, istedadlı kəşfiyyatçı kimi fəaliyyətə başlamışdır. Vəli Quliyev hazırlıqlı, bacarıqlı, tapşırıqları operativ yerinə-yetirən döyüşçü idi.

Ədəbiyyat:

Quliyev Vəli İbrahim oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: ikinci kitab. - Sumqayıt. - 2000. - S.65

Səfərov Rufulla Əlisəfa oğlu
(1973-1993)

Səfərov Rufulla Əlisəfa oğlu dekabrın 27-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 1981-1991-ci illərdə 3 saylı məktəbdə orta təhsil almış, “Azərenerji quraşdırma” idarəsində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Rufulla Səfərov Qarabağın keşməkeşli günlərində hərbi xidmətə çağırılarda belə demişdi: - “Xoşbəxtəm ki, torpaqlarımızın yağı düşməndən azad edilməsində mənim də əməyim olacaq”. O, bir neçə ay hərbi hazırlıq keçdikdən sonra döyüş bölgəsinə yollanır. O, təcrübəli snayperçi idi. Bu səbəbdən o, Laçının Haqnaəzər, Zerti, Qoqaz, Voqozin və sair yaşayış məntəqələrinin azad edilməsində qəhrəmanlıq nümunələri göstərmişdir. Rufulla Səfərov 1993-cü il fevralın 14-də döyüşlərin birində ağır yaralanır. O, səhra hospitalında müalicə olunduqdan sonra yoldaşlarının yanına qayıdır. 1993-cü ildə onun qulluq etdiyi Batalyon Kəlbəcər rayonuna köçürülür. Döyüşçülər martın 28-sən 30-na kimi Qamış körpüsünü qorumuş, oradan keçməli olan bir çox insanın həyatını xilas etmişdir. Mahir

Quliyevin rəhbərlik etdiyi bu batalyon xeyli itki verir. 1994-cü ilin aprel 2-də bu batalyondan cəmi 12 nəfər döyüşçü qalmışdı. 1994-cü il aprel 4-də bu batalyon Murovdağ aşırımını qət edərək hücumu keçərək düşməni ağır zərbə endirir. Rufulla Səfərov bu əməliyyatların təkcə birində 15 erməni əsgərini öldürmüşdü. Apel ayının 4 gününün axşamında Rufulla ağır yaralanır. Onun nəşi Gəncəyə gətirilərək orada dəfn olunur. Sonralar onun qəbri qoyumları tərəfindən tapılır Salyan rayonunun Sarvan kəndindəki qəbristanlığa köçürülür. Rufulla Əlisəfa oğlu Səfərov subay idi.

Ədəbiyyat:

Səfərov Rufulla Əlisəfa oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: (İkinci kitab). - Sumqayıt nəşriyyatı. - 2000. - S. 108-109.

Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlu
(1973-1992)

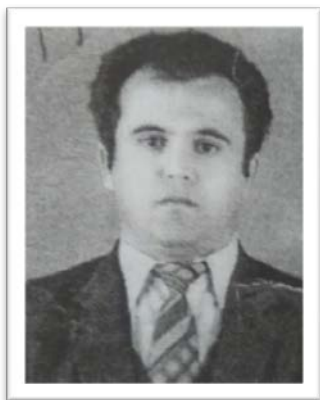

Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlu 1973-cü il dekabrın 27-də Ermənistan Respublikası Qafan rayonunun Dovus kəndində dünyaya göz açmışdır. 1980-1988-ci illərdə Dovus kənd məktəbində səkkizillik təhsil almışdır. 1988-ci ildə Ermənistanda yaşayan bütün Azərbaycan ailələri kimi Səfərəlinin də ailəsi deportasiyaya məruz qalmış, ata-baba yurdlarını tərk edərək Sumqayıt şəhərində məskunlaşmışlar. Səfərəli Səfərov Sumqayıt şəhər 7 saylı Texniki Peşə Məktəbini bitirmiş, çilingər peşəsinə yiyələnmişdir. Peşə təhsilini bitirdikdən sonra Ceyranbatan qəsəbəsində əmək fəaliyyətinə başlamışdır. Səfərəli 1992-ci ildə hərbi xidmətə çağırılmışdır. O, Gəncə şəhərində bir müddət hərbi təlim keçdikdən sonra Ağdərə rayonuna göndərilmişdir. Səfərəli Ağdərədə bir neçə döyüş əməliyyatlarında iştirak etmiş, qorxmazlığı, qəhrəmanlığı ilə ad qazanmışdır. Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlu 1992-ci il sentyabrın 29-da Ağdərə ətrafında gedən qeyri-bərabər, qanlı döyüşlərdə itkin düşmüşdür.

Ədəbiyyat :

Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlu //Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı : üçüncü kitab. - Bakı: Nurlan, 2003. - S. 204.

**Vəliyev Elxan Səməd oğlu
(1958-1995)**

Vəliyev Elxan Səməd oğlu dekabrın 30-da Ermənistan Respublikası İcəvan rayonunun Səməd Vurğun kəndində anadan olmuşdur. 1965-1075-ci illərdə S. Vurğun adına kənd orta məktəbini bitirmiş, Azərbaycan Politeknik institutuna daxil olmuşdur. 1980-ci ildə institutu bitirən Elxan Vəliyev təyinatla Sumqayıt şəhərinə gəlmiş, "Kimyaavtomat" institutunda və Kompresorlar zavodunda müxtəlif vəzifələrdə çalışmışdır. Erməni faşistlərinin təcavüzkarlığı hamı kimi Elxan Vəliyevi də çox narahat edirdi. O, 1994-cü ilin aprel ayında könüllü olaraq bir zabit kimi cəbhə bölgəsinə yola düşmüşdür. Tərtər və Ağdam döyüş bölgələrində düşmənlə qarşı məharətlə vuruşmuşdur. O, qısa müddət ərzində kapitan rütbəsinədək qalxmış, batalyon komandiri vəzifəsinə irəli çəkilməmişdir. 1995-ci ildə Ağdam bölgəsində hərbi tapşırığı yerinə yetirərkən ağır yaralanmış, şəhidlik zirvəsinə yüksəlmişdir. Elxan Səməd oğlu Vəliyev Sumqayıt Şəhidlər zirvəsinə yüksəlmişdir. Elxan Səməd oğlu Vəliyev Sumqayıt Şəhidlər Xiyabanında dəfn

olunmuşdur. Kapitan Elxan Vəliyev evli idi. Üç övladı yadigar qalıb.

Ədəbiyyat:

Vəliyev Elxan Səməd oğlu // Əliyev, Tofiq. Sumqayıtın qan yaddaşı: I kitab / T. Əliyev; Ə. Veysəlli. - Sumqayıt, 1998. - S. 200.

**Cəfərov Cavid Fərhad oğlu
(1993-2020)
(MAHHXHQ, əsgər)**

Cavid Cəfərov 1 dekabr 1993-cü ildə Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. 2000-2009-cu illərdə Sumqayıt şəhər 33 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil almışdır. 2009-2013-cü illərdə Sumqayıt Dövlət Texniki Kollecinə təhsilini davam etdirmiş, 2013-cü ildə kolleci "nəqliyyatda daşımaqların və idarə etmənin təşkili" ixtisası üzrə bitirmişdir. 2016-cı ilin iyul ayında müddətli həqiqi hərbi xidmətə yollanan Cavid Cəfərov 2018-ci ilin yanvarında hərbi xidmətini başa vurmuşdur. Həmin ilin 13 oktyabr tarixindən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kimi "N" sayılı hərbi hissədə xidmətini davam etdirmişdir. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Cavid Cəfərov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində iştirak etmişdir. Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. Cavid Cəfərov 1

oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində yaralı komandirini xilas edərkən şəhid olmuşdur.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 15.12.2020-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Cavid Cəfərov ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif edildi.

Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirdiyinə, düşmənin əsas qruplaşmalarının məhv edilməsi ilə qoşunların döyüş qabiliyyətinin qorunub saxlanılmasında fərqləndiyinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 24.06.2021-ci il tarixli Sərəncamına əsasən Cavid Cəfərov ölümündən sonra "Cəsur döyüşçü" medalı ilə təltif edildi.

Ədəbiyyat:

Cəfərov Cavid Fərhad oğlu // Günəş, Esmira. Cənnətin sakinləri / Esmira Günəş. - Bakı: Orxan NMP. - S. 218.

Cəfərov Cavid Fərhad oğlu // Aygün Hacıyava. Seçilmişlər. -Sumqayıt: 2021. - S. 116-119.

Şəhadəti ilə tarix yazan igid: Sumqayıtlı şəhid Cəfərov Cavid Fərhad oğlu: //Sumqayıt.-2021. - 12 yanvar.

Cəfərov Cavid Fərhad oğlu (MAHHXHQ, əsgər) // Hacıyava, Aygün. Seçilmişlər. -Sumqayıt: 2021. - S. 369-372.

İnternetdən:

<https://az.wikipedia.org/wiki/Cavid-C%C9%99f%C9%99rov>

Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu
(1993-2020)
(Əsgər)

Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu 1993-cü il dekabrın 8-də Sumqayıt şəhərində anadan olmuşdur. Məktəb vaxtları hər zaman savadlı, sevilən, seçilən şagird olub. Orta təhsil aldıqdan sonra Azərbaycan Neft və Sənaye Universitetini bitirmişdir. 2016-cı ildə həqiqi hərbi xidmətə yollanmışdır. 2017-2018-ci illərdə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Biznesin idarə olunması ixtisası üzrə magistr təhsilini almışdır. İş həyatına Gilan Holdingdə başlayıb, sonra isə Kapital bankda davam etdirmişdir. Hər iki iş yerində öz hörməti ilə seçilən biri olmuşdur. 2020-ci il 21 sentyabrda təlimlərə başlamış, könüllü olaraq Vətən müharibəsinə qatılmışdır. Füzuli və Cəbrayıl uğrunda gedən ağır döyüşlərdə iştirak etmişdir. 20 oktyabrda Cəbrayıl uğrunda gedən döyüşlərdə yaralı daşıyan zaman şəhid olmuşdur. Ölümündən sonra Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu "Vətən uğrunda" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilmişdir.

Ədəbiyyat :

Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu // Qələbə şəhidləri : II cild / tərt. edən : İ. Hüseynov. - Bakı: 2021. - S. 517-518.

Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu // Esmira, Günəş. Cənnətin sakinləri. - Bakı : Orxan, 2021. - S. 111.

Fərhadlı, Gülşən. Elə darıxıram ki... Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlu haqqında // Esmira, Günəş. Səmaya məktublar. - Bakı : Orxan, 2022. - S. 120-121.

Qayıt : Fərhadlı Fərhad Vüqar oğluna həsr olunmuş şeir // Günəş, Esmira. Qürur yerimiz. - Bakı: Orxan, 2022. - S. 200-201

Birinci Qarabağ Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidlər

Abbasov Adil Xasay oğlunun (13.07.1963-17.01.1992) anadan olmasının 60 illiyi.....	23
Abbasov İlqar Tofiq oğlunun (14.02.1973-16.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	7
Abbasov Nazim Xasay oğlunun (15.09.1968-25.10.1993) anadan olmasının 55 illiyi	33
Abbasov Şahin Şahbaz oğlunun (28.02.1973-19.11.1992) anadan olmasının 50 illiyi	8
Abdullayev Eynur Sahib oğlunun (14.08.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi	29
Abdullayev Əfqan Sədr oğlunun (28.11.1958-20.02.1995) anadan olmasının 65 illiyi	41
Adıgözəlov Balakışi Atakışi oğlunun (28.11.1968-11.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	42
Adıyev Zakir Allahyar oğlunun (23.05.1973-1994) anadan olmasının 50 illiyi	18
Ağayarov Afər Ağayar oğlunun (04.11.1973-16.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	40
Allahverdiyev Yusif Zeynalabdin oğlunun (09.08.1968-12.05.1994) anadan olmasının 55 illiyi	27
Bağırov Musa Adıxan oğlunun (08.09.1973-20.03.1993) anadan olmasının 50 illiyi	32
Bağırov Rahib Nüsrət oğlunun (07.03.1973-08.10.1992) anadan olmasının 50 illiyi	10
Bayramov Akif Rəvan oğlunun (10.02.1968-14.02.1994) anadan olmasının 55 illiyi	7
Bayramov Akif Sarı oğlunun (01.01.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi	2
Bayramov Səbahəddin Fazil oğlunun (01.01.1973-04.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	2
Qaybəliyev Rəfael Abbasəli oğlunun (01.01.1968-10.12.1992) anadan olmasının 55 illiyi	3
Vəliyev Elçin Əhməd oğlunun (01.01.1973-06.03.1994) anadan olmasının 50 illiyi	3
Salmanov Fərrux Firudin oğlunun (03.01.1973-1992) anadan olmasının 50 illiyi	3
Heydərov İlham Xansuvar oğlunun (04.01.1968-10.09.1989) anadan olmasının 55 illiyi	4
Quliyev Elman Qubad oğlunun (13.01.1963-04.04.1992) anadan olmasının 60 illiyi	4
Namazov Nurəddin Nəriman oğlunun (23.01.1973-17.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	5
Camalov Ramiz Novruz oğlunun (15.03.1968-22.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	11
Cumratov Simran Ziyadxan oğlunun (30.09.1973-19.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	35
Əhmədov Yaqub Rza oğlunun (09.1968-13.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	35
Əliyev Bəxtiyar Əliağa oğlunun (15.07.1973-04.03.1994) anadan olmasının 50 illiyi	24
Əliyev Fuad Güloğlan oğlunun (10.09.1973-1993) anadan olmasının 50 illiyi.....	32
Əliyev İlham Əhməd oğlunun (01.03.1968-1992) anadan olmasının 55 illiyi	10
Əsgərov İlqar Gülağa oğlunun (04.11.1958-1994) anadan olmasının 65 illiyi	40
Əzimov Novruz Ələsgər oğlunun (24.02.1953-21.06.1992) anadan olmasının 70 illiyi	8
Fərəcov Sərvər Qadir oğlunun (03.11.1963-05.01.1994) anadan olmasının 60 illiyi	39
Fərhadov Nəsir Xanəhməd oğlunun (22.05.1968-1993) anadan olmasının 55 illiyi	17
Hüseynov Balakışi Rəhman oğlunun (11.03.1968-26.01.1992) anadan olmasının 55 illiyi	11
Hüseynov Vüqar Qulu oğlunun (28.02.1973-20.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	8
Xalıqov Rövşən Xalıq oğlunun (03.07.1973-18.02.1994) anadan olmasının 50 illiyi	22
Xəlilov İlham Alməmməd oğlunun (11.07.1973-27.11.1992) anadan olmasının 50 illiyi	23
İsayev Elxan Rasim oğlunun (24.09.1973-01.01.1994) anadan olmasının 50 illiyi	34
İsmayılov Həbil İsrayıl oğlunun (18.07.1968-22.07.1992) anadan olmasının 55 illiyi	24
İsmayılov Sevinc Qabil oğlunun (18.03.1968-1994) anadan olmasının 55 illiyi.....	11
İsmayılov Vidadi Ağalar oğlunun (20.07.1963-06.08.1992) anadan olmasının 60 illiyi	25
İsmayılov Yaqub Aydın oğlunun (26.04.1968-19.01.1994) anadan olmasının 55 illiyi	15
Kərimov Rövşən Ağabala oğlunun (03.04.1973-23.09.1993) anadan olmasının 50 illiyi	14
Quliyev Hafiz Xansuvar oğlunun (29.08.1968-18.08.1993) anadan olmasının 55 illiyi	30
Quliyev Rauf Qaribxan oğlunun (22.11.1968-10.10.1992) anadan olmasının 55 illiyi	41
Quliyev Vəli İbrahim oğlunun (15.12.1968-1992) anadan olmasının 55 illiyi	44
Quliyev Zakir İsmayıl oğlunun (10.12.1968-04.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	43
Mahmudov Akif Abdüləli oğlunun (26.06.1953-13.02.1994) anadan olmasının 70 illiyi	20
Mehdiyev Mehdi Bəzircan oğlunun (26.08.1968-16.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	29
Mehraliyev Sərxan Yusif oğlunun (10.08.1968-01.02.1993) anadan olmasının 55 illiyi	28
Məmmədov Ruslan Nəsim oğlunun (28.09.1973-06.12.1993) anadan olmasının 50 illiyi	34
Məmmədov Vəqif Heybət oğlunun (00.05.1973-1992) anadan olmasının 50 illiyi	18
Məmmədov Vüqar Mövsüm oğlunun (14.09.1973-1993) anadan olmasının 50 illiyi.....	33
Mənsimov Mehman Bədəl oğlunun (15.07.1963-25.04.1994) anadan olmasının 60 illiyi.....	24
Mikayılov Ziyad Alı oğlunun (06.12.1958-1993) anadan olmasının 65 illiyi	43
Mustafayev Ələsgər Cəmil oğlunun (06.07.1953-1992) anadan olmasının 70 illiyi	22
Mustafayev Nemət İzzət oğlunun (17.11.1963-31.12.1994) anadan olmasının 60 illiyi	40
Nəbiyev İntiqam Əmirqulu oğlunun (11.09.1968-11.09.1992) anadan olmasının 55 illiyi	33
Nəcəfov Füzuli Cəmil oğlunun (02.11.1948-20.11.1990) anadan olmasının 75 illiyi	39
Niftəliyev Fərhad Əlimirzə oğlunun (28.08.1973-28.04.1994) anadan olmasının 50 illiyi	29
Orucov Bayram Əzizəğa oğlunun (22.03.1973-15.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	12

Osmanov Amil Oktay oğlunun (05.04.1963-26.01.1994) anadan olmasının 60 illiyi	14
Osmanov İlqar Əli oğlunun (25.05.1973-13.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	18
Piriyev Faiq Həbib oğlunun(12.06.1973-00.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	19
Rəhimov Mikayıl Şahmar oğlunun (13.08.1973-1999)anadan olmasının 50 illiyi	28
Rəhimov Polad Tofiq oğlunun (22.07.1968-19.01.1993) anadan olmasının 55 illiyi	25
Rəhimov Vasif Həsənpərə oğlunun (22.11.1968-13.04.1994) anadan olmasının 55 illiyi	41
Rüstəmov Etibar Cavanşir oğlunun(21.09.1968-24.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	34
Rzayev Zəhid Xanəli oğlunun(11.08.1973-11.08.1992)anadan olmasının 50 illiyi	28
Seyidov Məhərrəm Məcnun oğlunun(01.05.1963-01.05.1994) anadan olmasının 60 illiyi	17
Səfərov Rəfulla Əlisəfa oğlunun (27.12.1973-04.04.1993) anadan olmasının 50 illiyi	44
Səfərov Səfərəli Allahverdi oğlunun (27.12.1973-29.09.1992) anadan olmasının 50 illiyi	44
Səlimxanov Səyad Sərdar oğlunun (14.04.1968-07.05.1994) anadan olmasının 55 illiyi	15
Şahhüseynov Mirzə Telman oğlunun(12.07.1973-19.01.1994)anadan olmasının 50 illiyi.....	23
Şıxababəyev Elşad Əlisəfa oğlunun (28.08.1973-21.08.1992) anadan olmasının 50 illiyi	30
Təhərov Rəşid İmran oğlunun (15.04.1973-06.08.1993) anadan olmasının 50 illiyi	15
Vahabov Ceyhun Sabir oğlunun(30.07.1973-22.07.1993) anadan olmasının 50 illiyi	25
Vəliyev Elxan Səməd oğlunun (30.12.1958-1995)anadan olmasının 65 illiyi	45
Vəliyev Əhməd Vəli oğlunun(22.06.1968-27.06.1992) anadan olmasının 55 illiyi	19
Yusifov Qurban Cəlil oğlunun(10.10.1973-10.01.1994)anadq\an olmasının 50 illiyi	37

Aprel döyüşü şəhidi

Axundov Əbdülməcid Nadirşah oğlunun (15.10.1993-02.04.2016) anadan olmasının 30 illiyi	37
--	----

Vətən Müharibəsinin Sumqayıt Şəhidləri

Abdullayev Elnur Təvəkkül oğlunun(10.07.1983-27.10.2020)anadan olmasının 40 illiyi	26
Allahverdiyev Asiman Namaz oğlunun (23.08.1988-09.10.2020)anadan olmasının 35 illiyi	31
Allahverdiyev Vüsl Tahir oğlunun(16.08.1988-30.10.2020) anadan olmasının 35 illiyi	31
Allahyarov Vüsal Şakir oğlunun (22.04.1988-06.11.2020) anadan olmasının 35 illiyi	16
Bayramov Səlimxan Vüqar oğlunun (13.07.1998-19.10.2020)anadan olmasının 25 illiyi	26
Cəbizadə Əbil Qadir oğlunun (26.02.1993-27.09.2020)anadan olmasının 30 illiyi	9
Cəbrayilov Sübhan Rəhim oğlunun(23.10.1983-19.10.2020)anadan olmasının 40 illiyi	38
Cəfərov Cavid Fərhad oğlunun(01.12.1993-01.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	45
Dadaşov Rəhim Möhübbət oğlunun (07.01.2003-24.12.2020) anadan olmasının 20 illiyi	5
Əbdürrəhmanlı Sabir Faiq oğlunun (09.03.1998-08.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	12
Əhmədəliyev Kərim Rövşən oğlunun(12.06.1998-04.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	21
Əliyev Emil Əziz oğlunun (01.08.1993-06.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	30
Əliyev Fərhad İlham oğlunun(07.09.1993-20.10.2020) anadan olmasının 30 illiyi	35
Əliyev Səmid Xoşbəxt oğlunun(05.06.1998-01.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	21
Əliyev Sərxan İslam oğlunun (16.01.1998-08.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	6
Əsgər İsmayılov Vüqar Məhəmməd oğlunun(23.11.1998-04.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	42
Fərhadlı Fərhad Vüqar oğlunun (08.12.1993-20.10.2020)anadan olmasının 30 illiyi	46
Heydərov Anar Bəhrüz oğlunun(01.06.1988-03.10.2020) anadan olmasının 35 illiyi	20
Həşimov Fərrux Mirzəmməd oğlunun(24.03.1988-01.11.2020) anadan olmasının 35 illiyi	13
Hüseynov Cavad Cavid oğlunun(16.09.1998-17.10.2020) anadan olmasının 25 illiyi	36
İsmayılov Samir Xəliq oğlunun (05.02.1983-09.10.2020) anadan olmasının 40 illiyi	9
Zeynallı Coşqun Çingiz oğlunun (28.09.1993-2020)anadan olmasının 30 illiyi	36

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamları

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Vətən uğrunda” medalı ilə təltif edilməsi haqqında : Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 15 dekabr 2020-ci il //Azərbaycan.–2020.– 16 dekabr.– S.6-12

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Füzulinin azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında : Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 25 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.–2020.– 26 dekabr.– S.1-12.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Xocavəndin azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 25 dekabr 2020-ci il//Azərbaycan.–2020.– 26 dekabr.– S.1-13.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Zəngilanın azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 25 dekabr 2020-ci il//Azərbaycan.–2020.– 25 dekabr.– S.1-13.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Cəbrayılın azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında:Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 29 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.– 2020.– 30 dekabr.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Cəsur döyüşçü” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 18 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.–2020.– 19 dekabr.– S.6-12.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “İgidliyə görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 18 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.– 2020.– 19 dekabr.– S.5

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Suqovuşanın azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 29 dekabr 2020-ci il// Azərbaycan.–2020.– 30 dekabr.– S.6-12.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Şuşanın azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 29 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.– 2020.– 30 dekabr.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının “Qubadlının azad olunmasına görə” medalı ilə təltif edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 29 dekabr 2020-ci il // Azərbaycan.– 2020.– 30 dekabr. S.11